रोमियो आणि ज्युलिएट

विल्यम शेक्सपियर

मराठी: अश्विनी बर्वे

लेखकाबद्दल

विल्यम शेक्सपियर यांचा जन्म २३ एप्रिल १५६४ रोजी इंग्लंडमधील स्ट्रॅटफोर्ड-अपॉन-एव्हॉन येथे झाला. त्यांचे वडील, जॉन शेक्सपियर, एक श्रीमंत व्यापारी होते. त्यांच्या आईचे नाव मेरी आर्डेन होते. ते त्यांचे तिसरे अपत्य होते. विल्यम यांचे शिक्षण बहुधा स्ट्रॅटफोर्ड ग्रामर स्कूलमध्ये झाले असावे, जिथे त्यांनी इंग्रजी, ग्रीक आणि लॅटिन भाषा शिकल्या.

१५८२ मध्ये ॲन हॅथवेशी लग्न केले. ते १५८५ ते १५९५ दरम्यान लंडनला गेले, जिथे ते सुरुवातीला अभिनेता झाले आणि नंतर नाटके लिहू लागले. त्याची नाट्य कंपनी 'द किंग्स मॅन' यांनी आपली बहुतेक नाटके 'ग्लोब थिएटर'मध्ये सादर केली.

३७ नाटके, असंख्य गाणी आणि कविता लिहिल्या असे मानले जाते. ते नाट्यविश्व सोडून १६११ मध्ये स्ट्रॅटफर्डला परत आले. तेथील त्याचे घर शहरातील दुसरे सर्वात मोठे घर होते. पाच वर्षांच्या शांत आणि सुखी जीवनानंतर, २३ एप्रिल १६१६ रोजी त्याचे निधन झाले.

विल्यम शेक्सपियरला इंग्रजी भाषेतील सर्वश्रेष्ठ लेखक मानले जाते.

विल्यम शेक्सपियर

रोमियो आणि ज्युलिएट

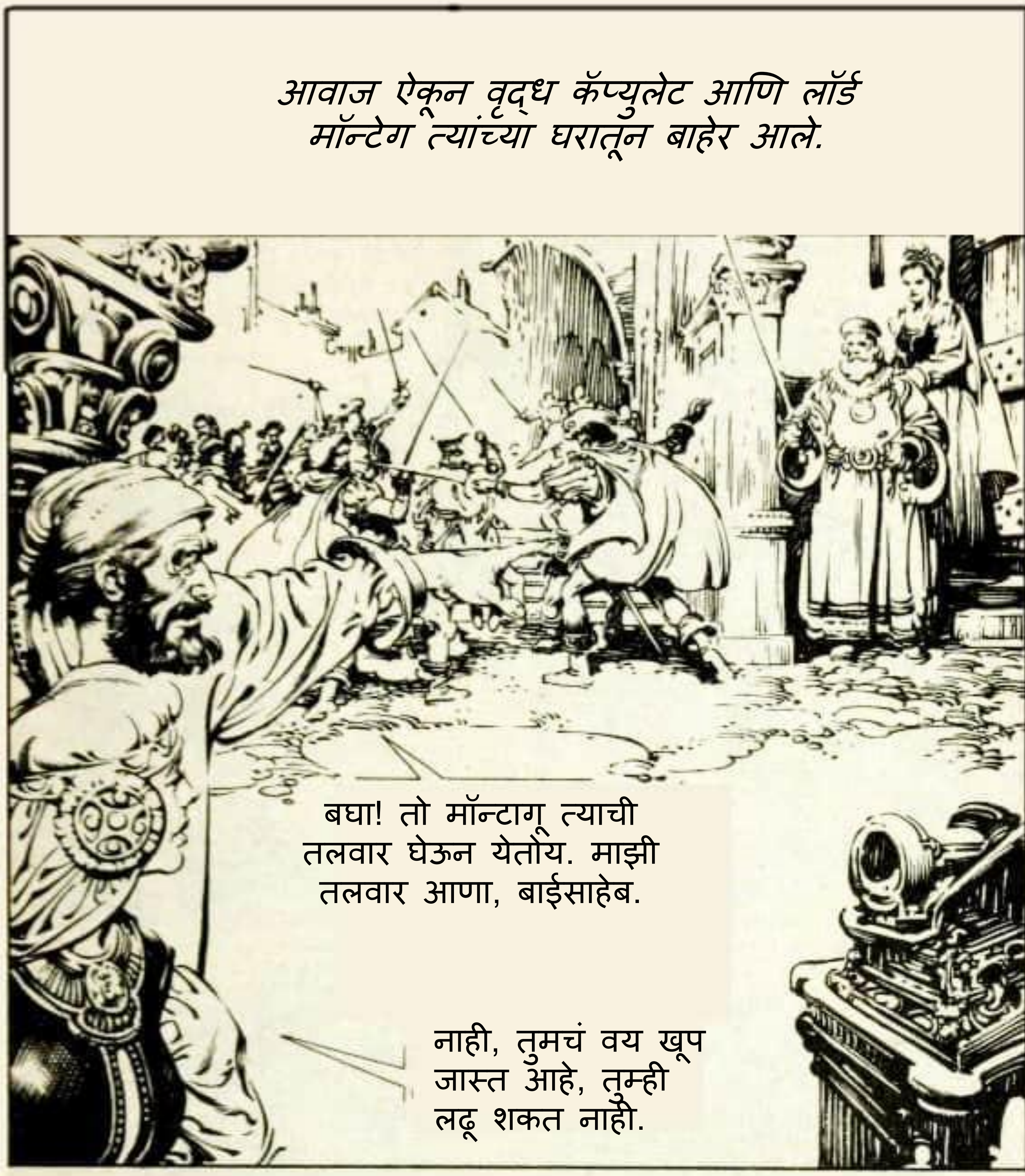
सॅम्पसन आणि ग्रेगरी हे कॅप्युलेट घराण्याचे सेवक होते. आपल्या मालकांप्रमाणेच, ते मॉन्टेग्यूंशी लढण्यास उत्सुक होते.

मी त्यांच्याशी भांडण सुरू करेन. तू जवळच थांब आणि मला मदत कर.
मी नक्कीच करेन. आपल्याला आणखी मदतीची गरज लागल्यास, इतर कॅप्युलेट्स... आम्हाला पाठिंबा देईल.

कॅप्युलेट हे मॉन्टागूंपेक्षा चांगले सरदार आहेत!
काय? तू खोटं बोलतोयस!

ते लढाईची तयारी करत असताना, मॉन्टागूचा पुतण्या बेनवोलिओ धावत आला.
थांबा रे मूर्खांनो! तुम्ही काय करत आहात हे तुम्हाला स्वतःलाही माहीत नाही!
तेवढ्यात, कॅप्युलेटच्या पत्नीचा भाचा, टायबाल्ट याने बेनोव्हिलोच्या हातात तलवार पाहिली. त्याला वाटले बेनवोलिओ लढाईत आपल्या सेवकांसोबत होता.
बेनवोलिओ, माझ्याशी लढण्याऐवजी तू त्या सेवकांशी का लढत आहेस?
मी शांतता राखण्याचा प्रयत्न करत आहे, टिबाल्ट. जर तुला तलवार वापरावीच लागली, तर या सेवकांना वेगळे करायला मला मदत कर.
मला 'शांती' हा शब्दसुद्धा आवडत नाही. मी तुमचा आणि सर्व मॉन्टागाईट्स चा तिरस्कार करतो. मी तुम्हाला आव्हान देतो, माझ्याशी लढा!

मी तुझा वेळ होईन, बेनवोलिओ.
वेरोनाचे अनेक नागरिक दोन कुटुंबांमधील भांडणाला कंटाळले होते. बरेच जण लढणाऱ्यांच्या बाजूने धावून गेले.
नागरिकांनो, त्यांना थांबवा. त्यांना हरवा, चिरडून टाका!
मोंटॅग्वाइट्सचा विनाश!
कॅप्युलेटांचा नाश होवो!
दोन्ही कुटुंबांचा नाश होवो!

आवाज ऐकून वृद्ध कॅप्युलेट आणि लॉर्ड मॉन्टेग त्यांच्या घरातून बाहेर आले.
बघा! तो मॉन्टागू त्याची तलवार घेऊन येतोय. माझी तलवार आणा, बाईसाहेब.
नाही, तुमचं वय खूप जास्त आहे, तुम्ही लढू शकत नाही.

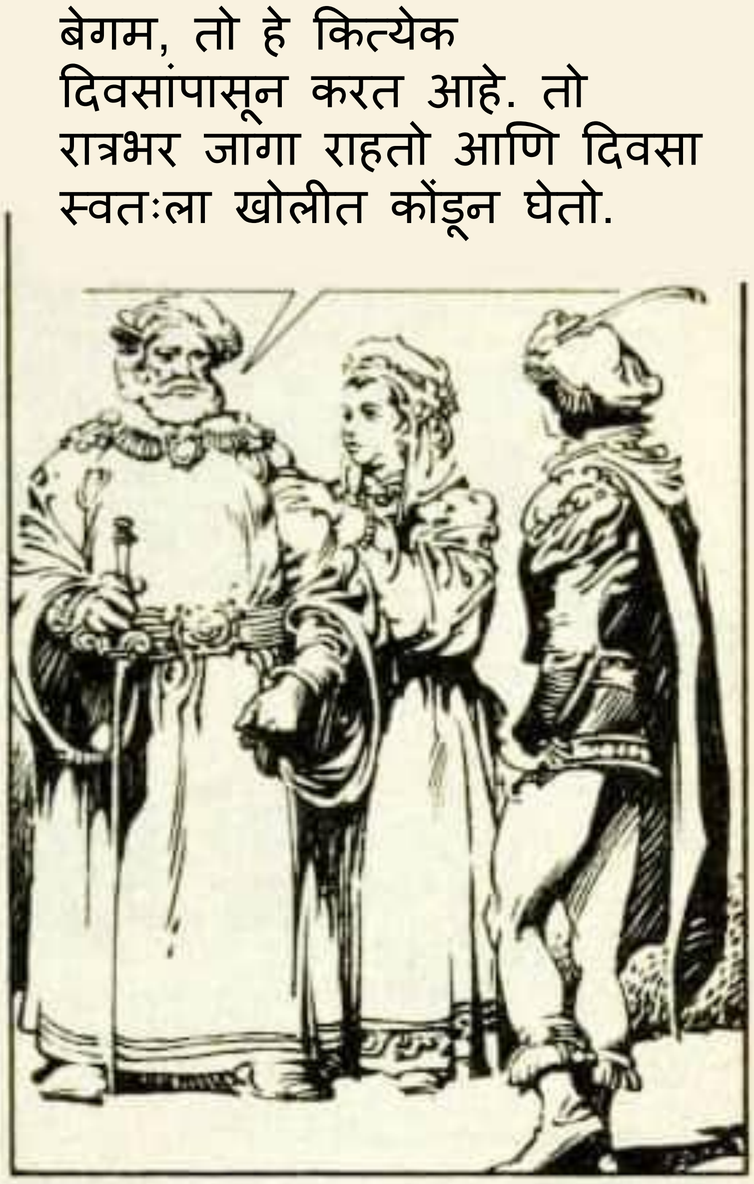

अरे थांब, म्हाताऱ्या कॅप्युलेट, मला सोडून दे बाई!
मी तुला जाऊ देणार नाही!

त्याच क्षणी, व्हेरोना राजकुमार एस्कॅलस तिथे आले.
हे भांडण थांबवा! कॅप्युलेट आणि मॉन्टेग्यू, तुम्ही दोघांनी तुमच्या द्वेषामुळे शहरात आधीच तीन वेळा गोंधळ घातला आहे. आम्ही या सगळ्याला कंटाळलो आहोत.

आता रस्त्यावर भांडताना आढळले तर कोणालाही मृत्युदंड दिला जाईल!

त्यानंतर राजकुमार निघून गेला. बाकीचेही पांगले.

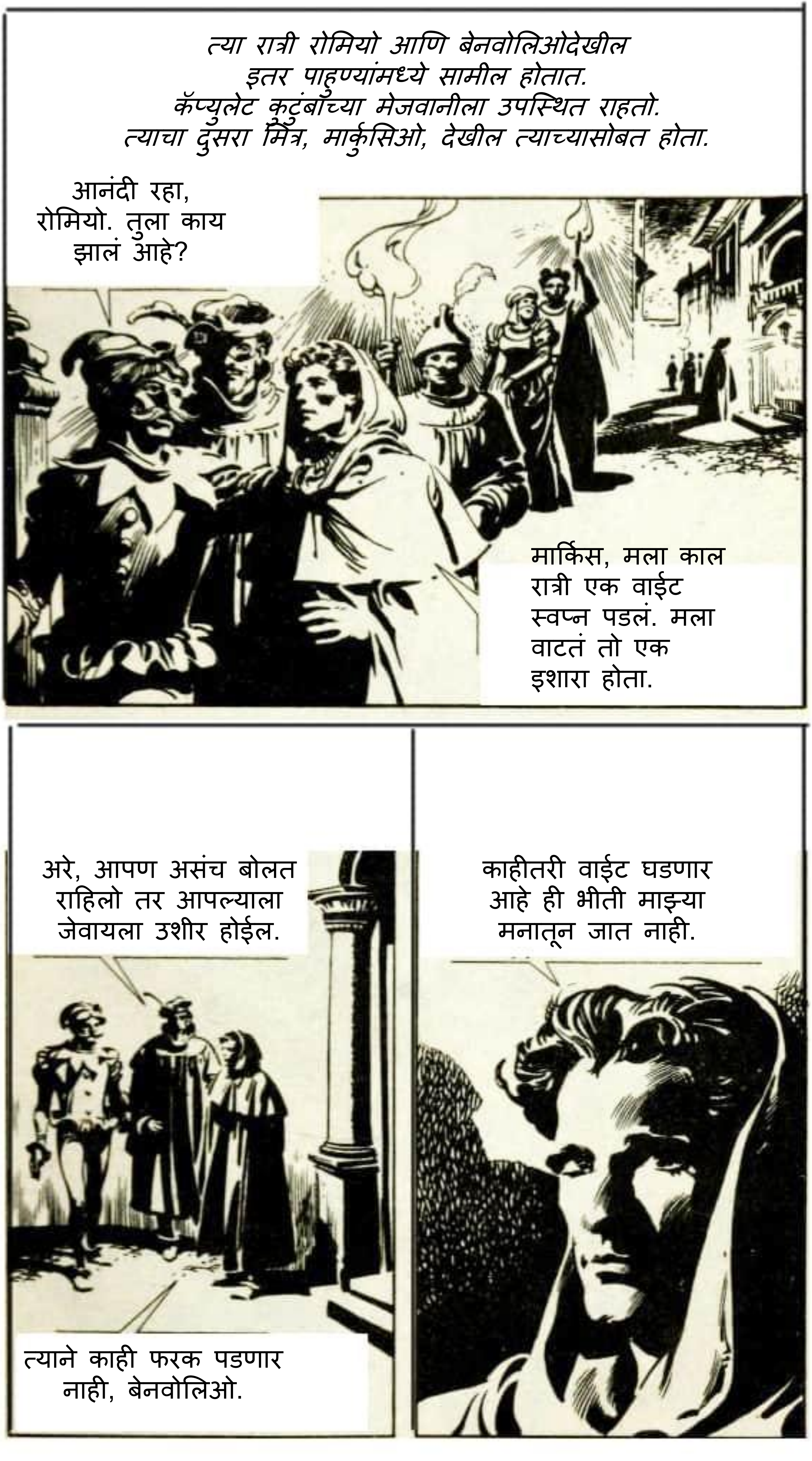
पण ज्या मुलीवर माझं प्रेम आहे, ती माझ्यावर प्रेम करत नाही.
तो कोण आहे? खरंच का, रोमियो?
एक मुलगी जी म्हणते की ती माझ्याशी कधीही लग्न करणार नाही.
मग तिला विसरून जा आणि दुसरी मुलगी शोध.
वेरोनामध्ये अनेक सुंदर मुली आहेत.
पण तिच्याइतकी सुंदर कोणीच नाही. मी तिला कधीच विसरू शकत नाही. अलविदा,
बिचारा रोमियो. मला त्याला मदत करावी लागेल.

काही काळाने, वृद्ध कॅप्युलेट एका श्रीमंत आणि देखण्या तरुण, काउंट पॅरिसला भेटला.
साहेब, मला तुमची मुलगी ज्युलिएटशी लग्न करायचे आहे.
ती अजून खूप लहान आहे, पण जर तिला तुझ्याशी लग्न करायचे असेल, तर माझी परवानगी आहे.
आज रात्री आम्ही पार्टी ठेवली आहे, ये. कदाचित तुला ज्युलिएटपेक्षाही सुंदर मुलगी दिसेल.
मी नक्की येईन, साहेब.
म्हाताऱ्या कॅप्युलेटकडे एक नोकर होता यांना नावांची यादी दिली.
या यादीत ज्यांची नावे आहेत त्यांना आपल्या घरी बोलवा.

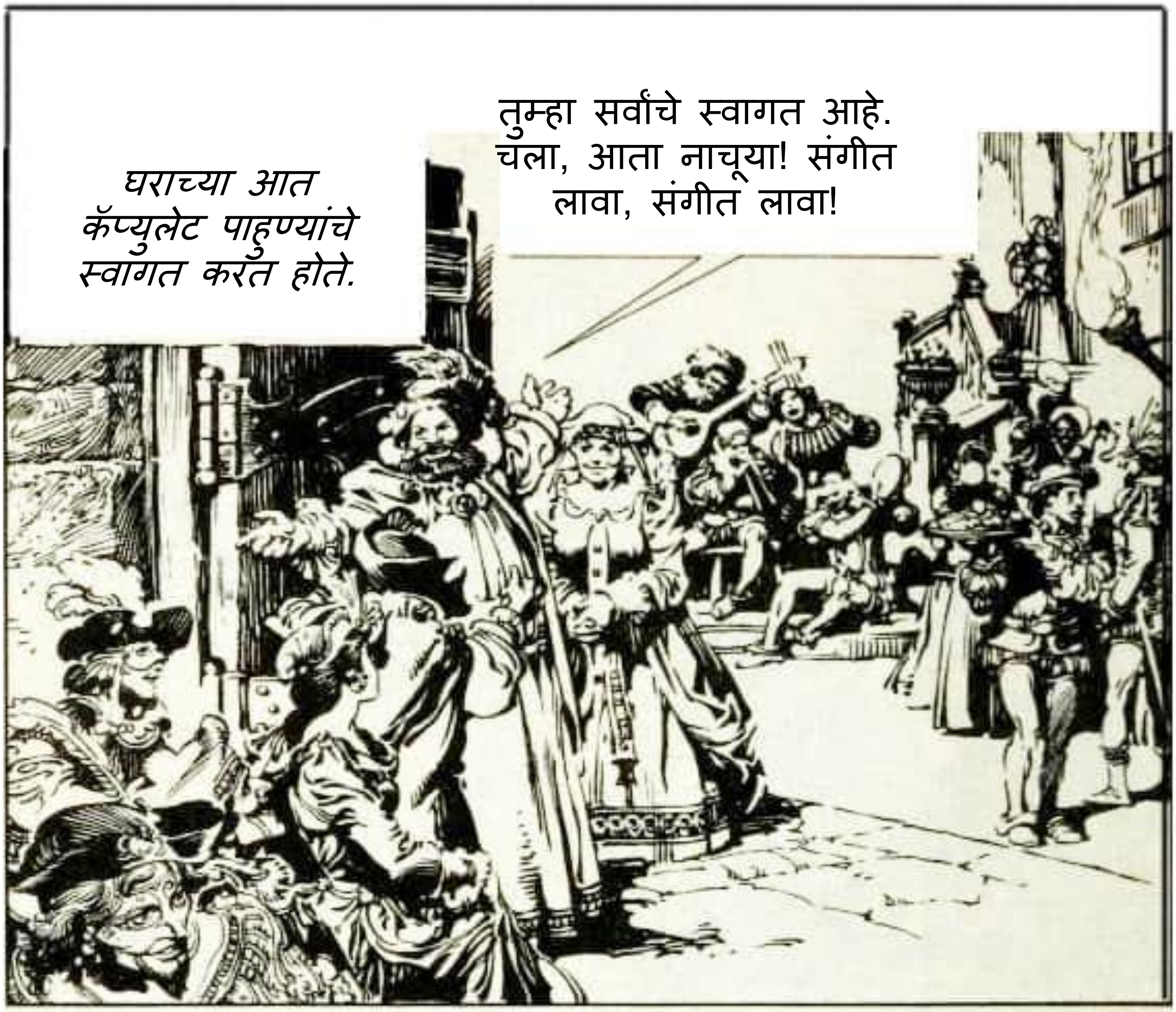

मालकाच्या आज्ञेनुसार नोकर यादी घेऊन निघाला. मात्र, तो निरक्षर असल्यामुळे त्याला वाटेत थांबून मदत मागावी लागली. सुदैवाने, रोमियो आणि बेनवोलिओ त्याच मार्गाने येत होते.
माफ करा, साहेब, या यादीवर कोणाची नावे लिहिली आहेत हे तुम्ही मला सांगू शकाल का?
रोमियो जेव्हा ती यादी वाचत होता, तेव्हा त्याला आढळले की त्याच्या आवडत्या मुलीचे नावदेखील त्या यादीत होते.
धन्यवाद, साहेब. लॉर्ड कॅप्युलेट माझे स्वामी आहेत. जर तुम्ही मॉन्टेग्यू नसाल, तर तुम्हालाही मेजवानीसाठी आमंत्रण आहे.
नोकर निघून गेल्यावर लगेच बेनवोलिओ रोमियोला म्हणाला.
तर तुझ्या गर्लफ्रेंडचं नाव यादीत आहे. आज रात्री आपण पार्टीला जाऊया. मला खात्री आहे की तिथे तुला तिच्याइतक्याच सुंदर इतर मुलीही भेटतील. जेव्हा तू त्यांना पाहशील, तेव्हा तुलाही माझं म्हणणं पटेल.

मी जाईन, बेनवोलिओ. पण दुसऱ्या कोणत्याही मुलीला भेटायला नाही, फक्त माझ्या प्रियसीला भेटायला.
दरम्यान, कॅप्युलेट कुटुंबाच्या घरी, ज्युलिएटच्या आईने एका मोलकरणीला आपल्या मुलीला बोलावण्यास सांगितले.
आया, ज्युलिएट कुठे आहे? तिला सांग की मला तिला भेटायचं आहे.
काही क्षणांनंतर ज्युलिएट आली.
काय झालं, आई?
तुला लग्न करायला आवडेल का, हे मला जाणून घ्यायचे आहे.

लग्न? मी त्याचा विचारही केलेला नाही.
तर आता यावर विचार कर. व्हेरोनामध्ये तुझ्या पेक्षा लहान आणि विवाहित अशा अनेक मुली आहेत.
काउंटी पॅरिसला तुझ्याशी लग्न करायचे आहे. तो आज रात्रीच्या मेजवानीला असेल. तू त्याच्यावर प्रेम करू शकते का?
जोपर्यंत मी त्याला भेटत नाही, तोपर्यंत मला कळणार नाही.
थोड्या वेळाने तिथे एक नोकर आला.
मॅडम, पाहुणे यायला सुरुवात झाली आहे. जेवण लवकरच वाढले जाईल.
आम्ही लगेच परत येतो. ज्युलिएट, पॅरिस वाट बघत आहे. चल, आपण जाऊया.

त्या रात्री रोमियो आणि बेनवोलिओदेखील
इतर पाहुण्यांमध्ये सामील होतात.
कॅप्युलेट कुटुंबाच्या मेजवानीला उपस्थित राहतो.
त्याचा दुसरा मित्र, मार्कुसिओ, देखील त्याच्यासोबत होता.
आनंदी रहा, रोमियो. तुला काय झालं आहे?
मार्किस, मला काल रात्री एक वाईट स्वप्न पडलं. मला वाटतं तो एक इशारा होता.
अरे, आपण असंच बोलत राहिलो तर आपल्याला जेवायला उशीर होईल.
त्याने काही फरक पडणार नाही, बेनवोलिओ.
काहीतरी वाईट घडणार आहे ही भीती माझ्या मनातून जात नाही.

घराच्या आत कॅप्युलेट पाहुण्यांचे स्वागत करत होते.
तुम्हा सर्वांचे स्वागत आहे. चला, आता नाचूया! संगीत लावा, संगीत लावा!

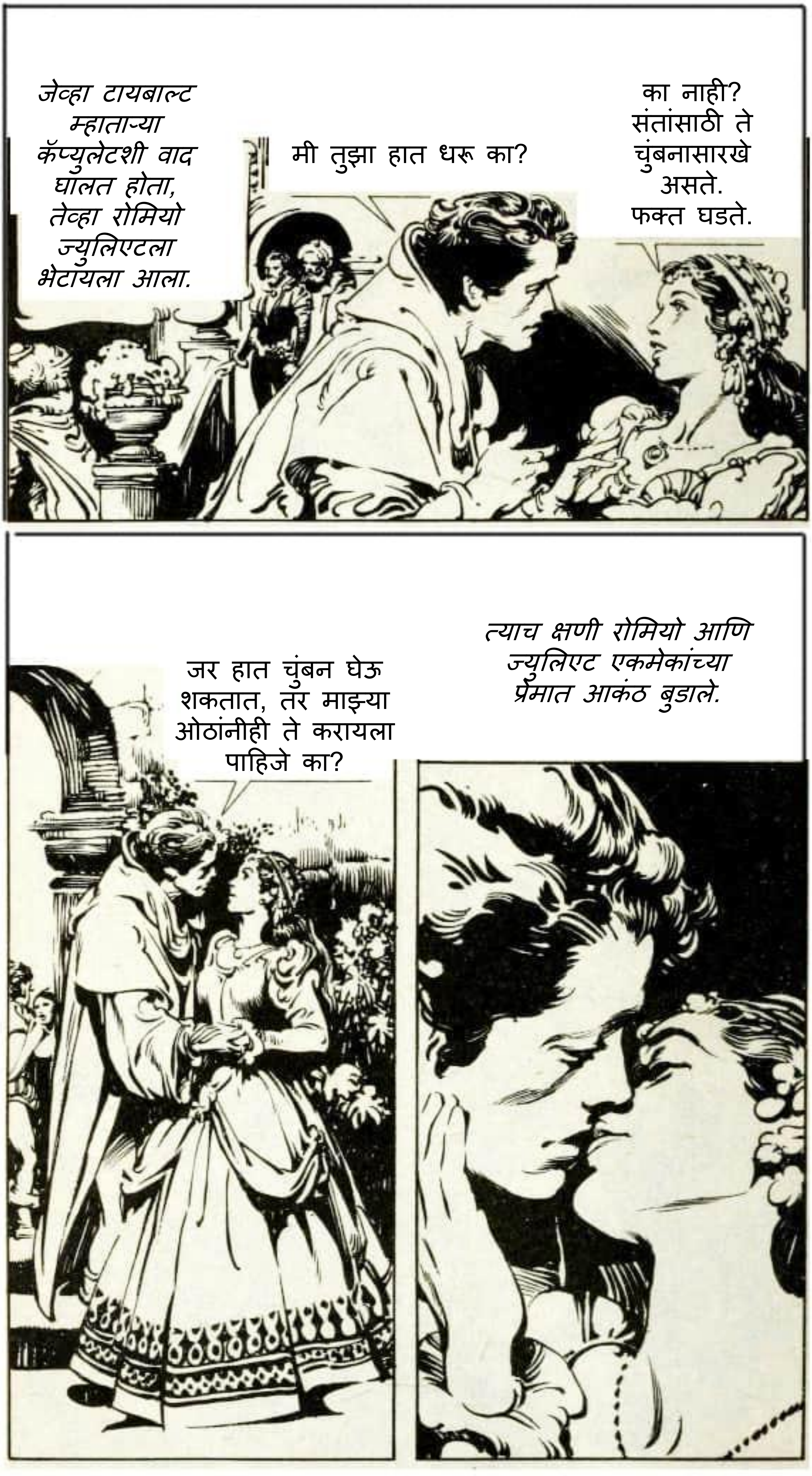

थोड्या वेळाने रोमियो आला. त्याने ज्युलिएटला खोलीच्या दुसऱ्या बाजूला पाहिले. त्याने एका नोकराला तिचे नाव विचारले.
ती मुलगी कोण आहे? ती खूप सुंदर आहे.
साहेब, मला त्याचे नाव माहीत नाही.

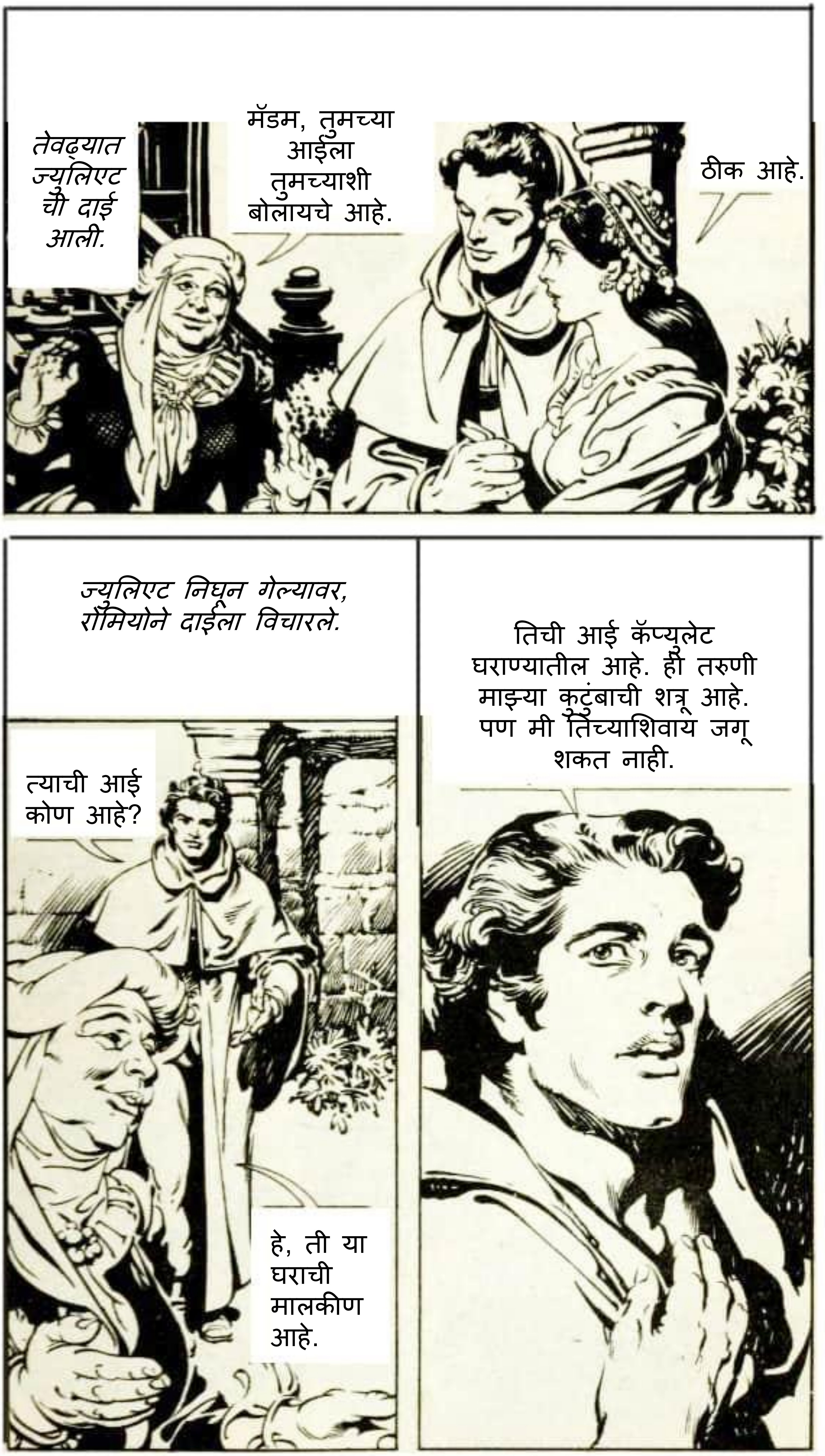

ती कावळ्यांमध्ये एखाद्या सुंदर पांढऱ्या हंसासारखी आहे. तसे वाटते. आजपर्यंत मला प्रेम म्हणजे काय हे माहित नव्हते!

जवळच उभ्या असलेल्या टायबाल्टने रोमियोचे काही शब्द ऐकले आणि त्याचा आवाज ओळखला.
हा मॉन्टागू आहे. माझी तलवार कुठे आहे?

टिबाल्ट, तू का ओरडत आहेस?
काका, तो मुलगा रोमियो आहे, तो मॉन्टेग्यू आहे. तो ही मेजवानी उधळायला आला आहे.

वेरोनाचे नागरिक रोमियोचा खूप आदर करतात. टायबाल्ट, मला माझ्या घरात कोणताही त्रास नको आहे.
छे! इथे कोणताही मोंटागू असायला नको. तुमची इच्छा असेल तर, मी आता त्याच्याशी लढणार नाही. पण त्याच्या ह्या धृष्टतेबद्दल त्याला लवकरच शिक्षा मिळेल.

जेव्हा टायबाल्ट म्हाताऱ्या कॅप्युलेटशी वाद घालत होता, तेव्हा रोमियो ज्युलिएटला भेटायला आला.
मी तुझा हात धरू का?
का नाही? संतांसाठी ते चुंबनासारखे असते. फक्त घडते.
जर हात चुंबन घेऊ शकतात, तर माझ्या ओठांनीही ते करायला पाहिजे का?
त्याच क्षणी रोमियो आणि ज्युलिएट एकमेकांच्या प्रेमात आकंठ बुडाले.

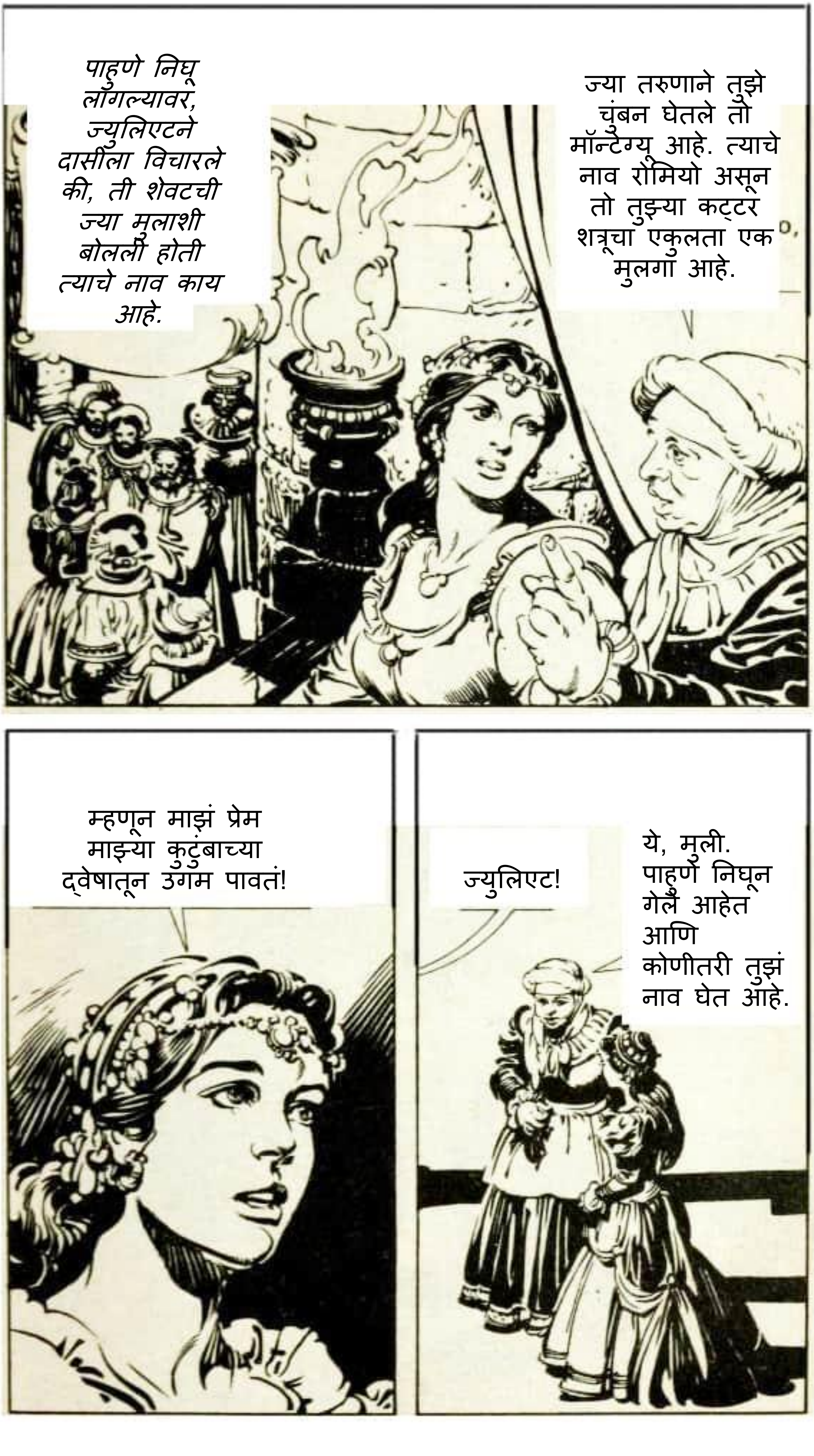

तेवढ्यात ज्युलिएट ची दाई आली.
मॅडम, तुमच्या आईला तुमच्याशी बोलायचे आहे.
ठीक आहे.
ज्युलिएट निघून गेल्यावर, रोमियोने दाईला विचारले.
त्याची आई कोण आहे?
हे, ती या घराची मालकीण आहे.
तिची आई कॅप्युलेट घराण्यातील आहे. ही तरुणी माझ्या कुटुंबाची शत्रू आहे. पण मी तिच्याशिवाय जगू शकत नाही.

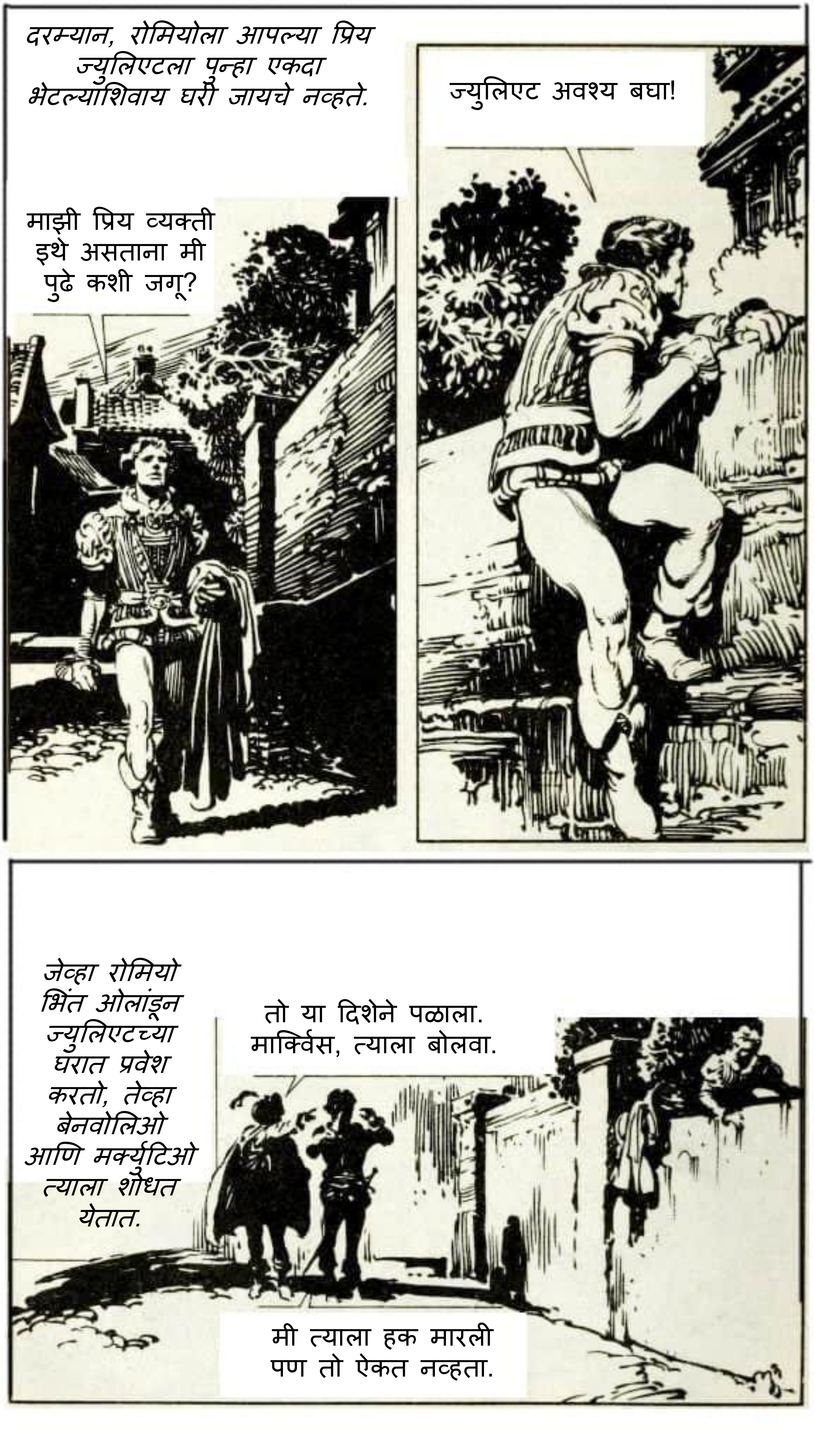

बेनवोलिओ मागून आला आणि रोमियोला पाहताच त्याच्या लक्षात आले की तो कोणत्यातरी पेचात सापडला आहे.
चला, आता आपण इथून जाऊया.
हो, कदाचित तुम्ही बरोबर असाल.
ते दरवाजाजवळ पोहोचताच, कॅप्युलेट रोमियो आणि बेनवोलिओ याना थांबण्याची विनंती करतात, पण ते नकार देतात.
आम्हाला आता जावे लागेल, साहेब. पण इथे आल्याचा आम्हाला खूप आनंद झाला आहे.

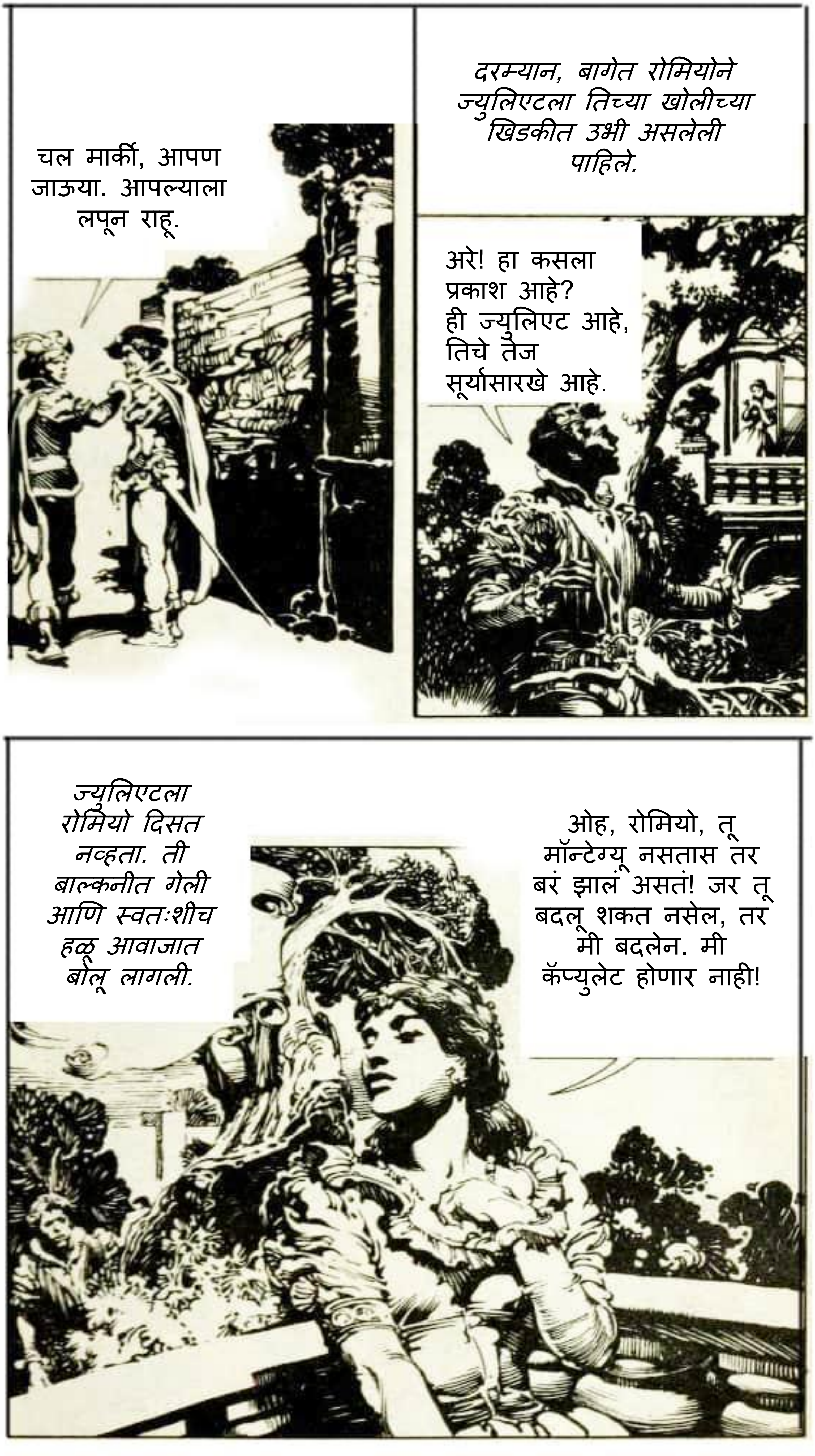

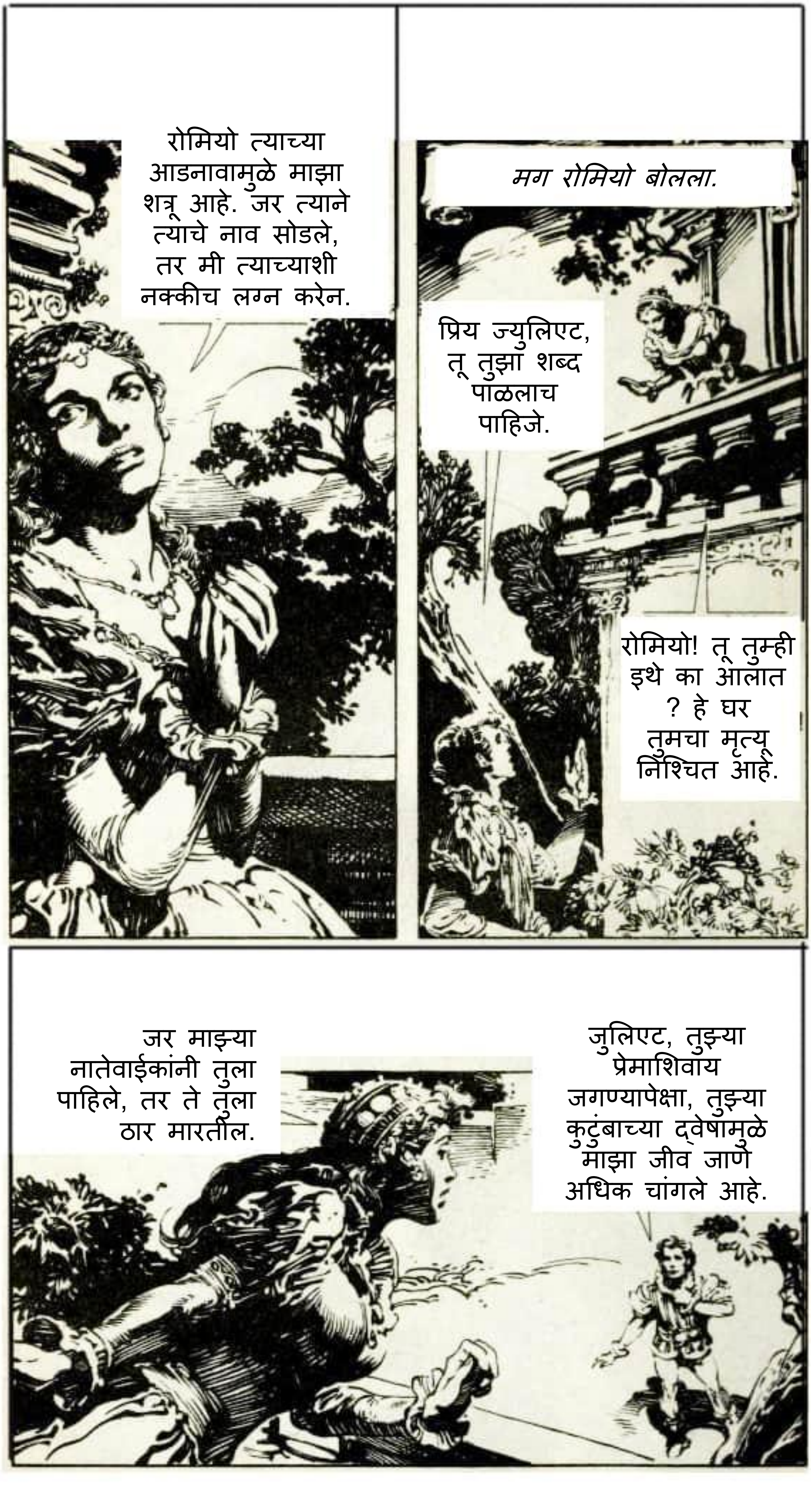
तरुण निघून गेल्यावर कॅप्युलेटला वाटले की पार्टी खूपच लांबली आहे.
उशीर झाला आहे, आणि मला विश्रांतीची गरज आहे. तुम्ही सर्वजण आल्याबद्दल खूप खूप धन्यवाद. शुभ रात्री.

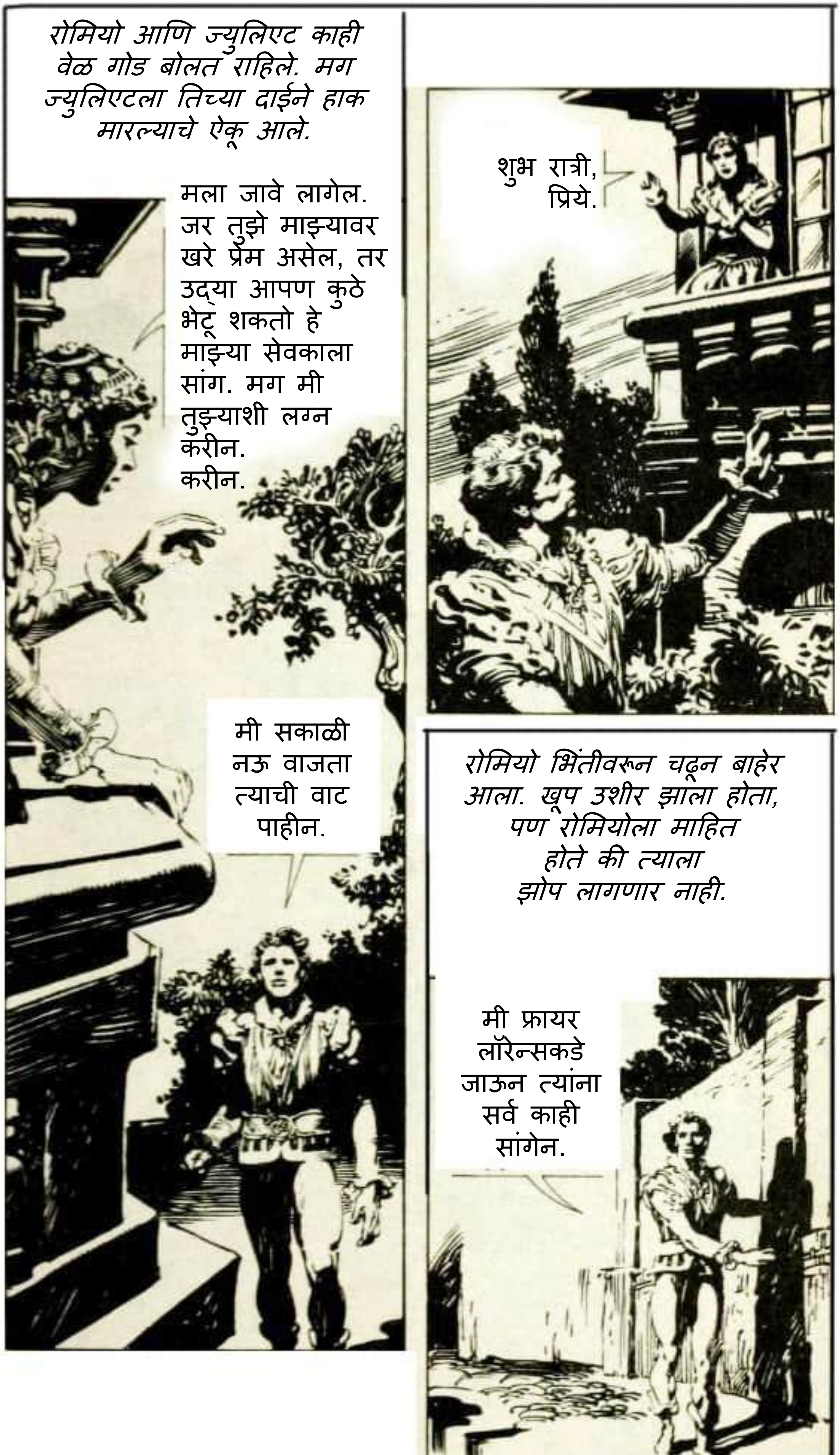

पाहुणे निघू लागल्यावर, ज्युलिएटने दासीला विचारले की, ती शेवटची ज्या मुलाशी बोलली होती त्याचे नाव काय आहे.
ज्या तरुणाने तुझे चुंबन घेतले तो मॉन्टेग्यू आहे. त्याचे नाव रोमियो असून तो तुझ्या कट्टर शत्रूचा एकुलता एक मुलगा आहे.
म्हणून माझं प्रेम माझ्या कुटुंबाच्या द्वेषातून उगम पावतं!
ज्युलिएट!
ये, मुली. पाहुणे निघून गेले आहेत आणि कोणीतरी तुझं नाव घेत आहे.

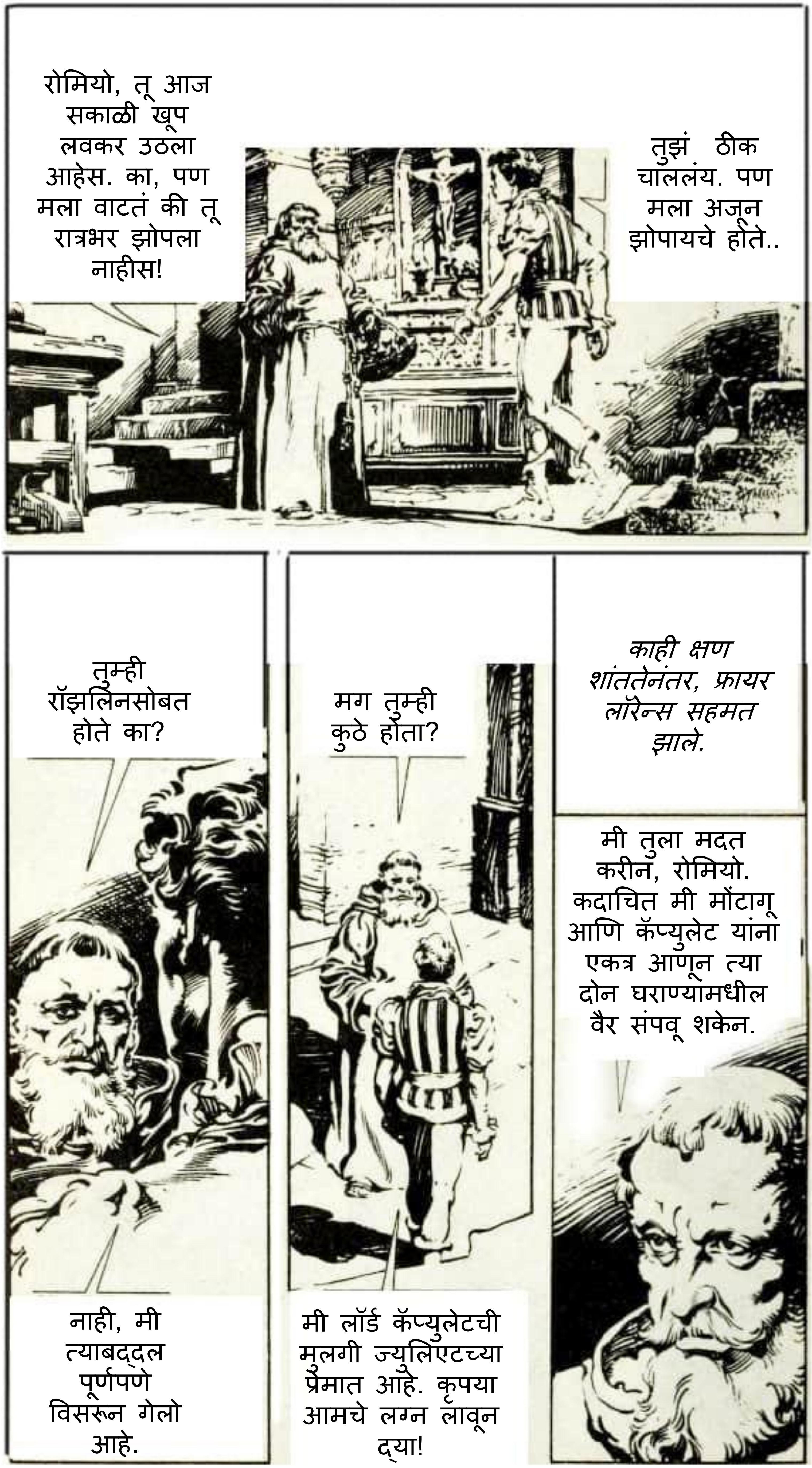
दरम्यान, रोमियोला आपल्या प्रिय ज्युलिएटला पुन्हा एकदा भेटल्याशिवाय घरी जायचे नव्हते.
माझी प्रिय व्यक्ती इथे असताना मी पुढे कशी जगू?
ज्युलिएट अवश्य बघा!
जेव्हा रोमियो भिंत ओलांडून ज्युलिएटच्या घरात प्रवेश करतो, तेव्हा बेनवोलिओ आणि मर्क्युटिओ त्याला शोधत येतात.
तो या दिशेने पळाला. मार्क्विस, त्याला बोलवा.
मी त्याला हक मारली पण तो ऐकत नव्हता.

चल मार्की, आपण जाऊया. आपल्याला लपून राहू.
दरम्यान, बागेत रोमियोने ज्युलिएटला तिच्या खोलीच्या खिडकीत उभी असलेली पाहिले.
अरे! हा कसला प्रकाश आहे? ही ज्युलिएट आहे, तिचे तेज सूर्यासारखे आहे.
ज्युलिएटला रोमियो दिसत नव्हता. ती बाल्कनीत गेली आणि स्वतःशीच हळू आवाजात बोलू लागली.
ओह, रोमियो, तू मॉन्टेग्यू नसतास तर बरं झालं असतं! जर तू बदलू शकत नसेल, तर मी बदलेन. मी कॅप्युलेट होणार नाही!

रोमियो त्याच्या आडनावामुळे माझा शत्रू आहे. जर त्याने त्याचे नाव सोडले, तर मी त्याच्याशी नक्कीच लग्न करेन.
मग रोमियो बोलला.
प्रिय ज्युलिएट, तू तुझा शब्द पाळलाच पाहिजे.
रोमियो! तू तुम्ही इथे का आलात ? हे घर तुमचा मृत्यू निश्चित आहे.
जर माझ्या नातेवाईकांनी तुला पाहिले, तर ते तुला ठार मारतील.
जुलिएट, तुझ्या प्रेमाशिवाय जगण्यापेक्षा, तुझ्या कुटुंबाच्या द्वेषामुळे माझा जीव जाणे अधिक चांगले आहे.

रोमियो आणि ज्युलिएट काही वेळ गोड बोलत राहिले. मग ज्युलिएटला तिच्या दाईने हाक मारल्याचे ऐकू आले.
मला जावे लागेल. जर तुझे माझ्यावर खरे प्रेम असेल, तर उद्या आपण कुठे भेटू शकतो हे माझ्या सेवकाला सांग. मग मी तुझ्याशी लग्न करीन. करीन.
मी सकाळी नऊ वाजता त्याची वाट पाहीन.
शुभ रात्री, प्रिये.
रोमियो भिंतीवरून चढून बाहेर आला. खूप उशीर झाला होता, पण रोमियोला माहित होते की त्याला झोप लागणार नाही.
मी फ्रायर लॉरेन्सकडे जाऊन त्यांना सर्व काही सांगेन.

रोमियो, तू आज सकाळी खूप लवकर उठला आहेस. का, पण मला वाटतं की तू रात्रभर झोपला नाहीस!
तुझं ठीक चाललंय. पण मला अजून झोपायचे होते..
तुम्ही रॉझलिनसोबत होते का?
नाही, मी त्याबद्दल पूर्णपणे विसरून गेलो आहे.
मग तुम्ही कुठे होता?
मी लॉर्ड कॅप्युलेटची मुलगी ज्युलिएटच्या प्रेमात आहे. कृपया आमचे लग्न लावून द्या!
काही क्षण शांततेनंतर, फ्रायर लॉरेन्स सहमत झाले.
मी तुला मदत करीन, रोमियो. कदाचित मी मोंटागू आणि कॅप्युलेट यांना एकत्र आणून त्या दोन घराण्यांमधील वैर संपवू शकेन.

दुसऱ्या दिवशी सकाळी, बेनवोलिओ आणि मर्क्युटिओ रोमियोला शोधत वेरोनाच्या रस्त्यांवर फिरतात.
मी रोमियोच्या वडिलांशी बोललो. ते रात्रभर घरी परतले नव्हते.
रोमियो त्यांच्या पार्टीला आल्यामुळे टायबाल्ट त्याच्यावर खूप संतापला होता. त्याने रोमियोच्या घरी एक पत्र पाठवले.
मला खात्री आहे की त्याने ते आव्हान स्वीकारले असेल.
आणि रोमियो लढेल.
तर मग रोमियोचा मृत्यू निश्चित आहे. जर कामदेवाचे बाण त्याला मारण्यात अयशस्वी ठरले, तर टायबाल्टची तलवार त्याला ठार मारेल.

आपला मित्र आपल्या दिशेने येत असल्याचे सर्वात आधी बेनवोलिओने पाहिले.
अरे, रोमियो येत आहे.
शुभ दिवस, मला माफ कर की मी काल रात्री तुला सोडून कुठेतरी एकटाच निघून गेलो.
तेवढ्यात ज्युलिएटची दाई एका नोकरासोबत त्यांच्याकडे आली.
तुम्ही सज्जन मला सांगू शकाल का की रोमियो कुठे सापडेल?
मी रोमियो आहे.
मला तुमच्याशी एकांतात बोलायचे आहे, साहेब.
हे ऐकून मेर्किओ आणि बेनवोलिओ तेथून निघून गेले.
रोमियो, आपण जेवायला तुझ्या वडिलांच्या घरी जाणार आहोत.

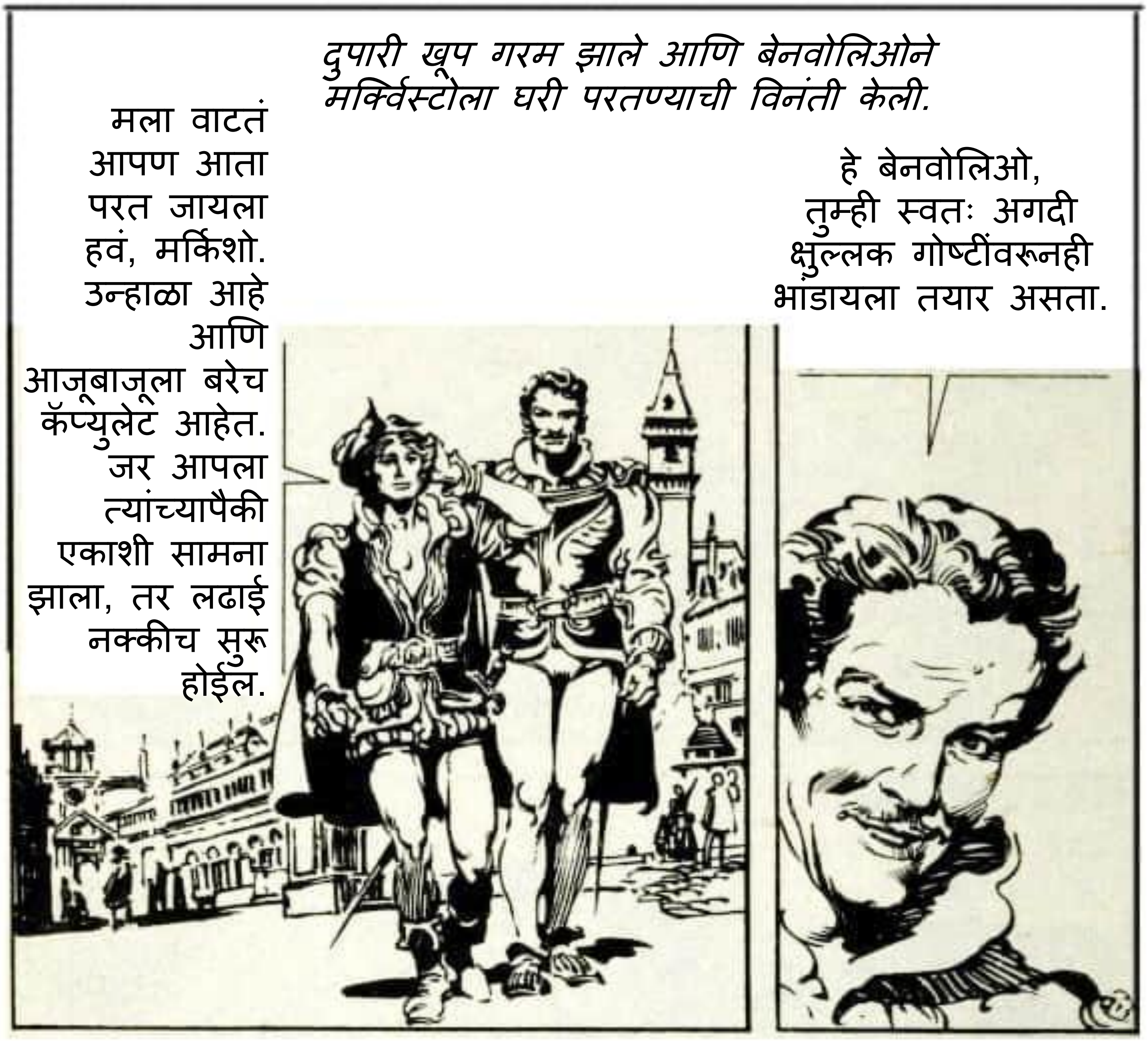

ज्युलिएटला आज दुपारी फ्रायर लॉरेन्सकडे यायला सांगा. मी तिथे तिच्याशी लग्न करीन. मी ते करीन.
आज दुपारी, साहेब? ती नक्की येईल.
मी ज्युलिएटला सांगितले की काउंटी पॅरिस एक चांगला तरुण आहे, पण तिने ऐकले नाही.
छान! तो ती फक्त माझ्याबद्दलच विचार करते!
तिला सांग की माझं तिच्यावर प्रेम आहे.
मी तुला हजार वेळा सांगेन. चल ना, पीटर.

दरम्यान, ज्युलिएट बागेत वाट पाहत बसली होती. दाईला जाऊन सुमारे तीन तास झाले होते.
ती कुठे असेल? ती म्हणाली की अर्ध्या तासात परत येईल.
शेवटी, आया परत आली.
तुम्ही कोणता संदेश आणला आहे? तुम्ही रोमियोला भेटलात का?
रोमियो फ्रायर लॉरेन्सकडे आहे. तिथे जा आणि तो तुला त्याची पत्नी बनवेल.
हे ऐकून ज्युलिएट घाईघाईने निघून गेली.

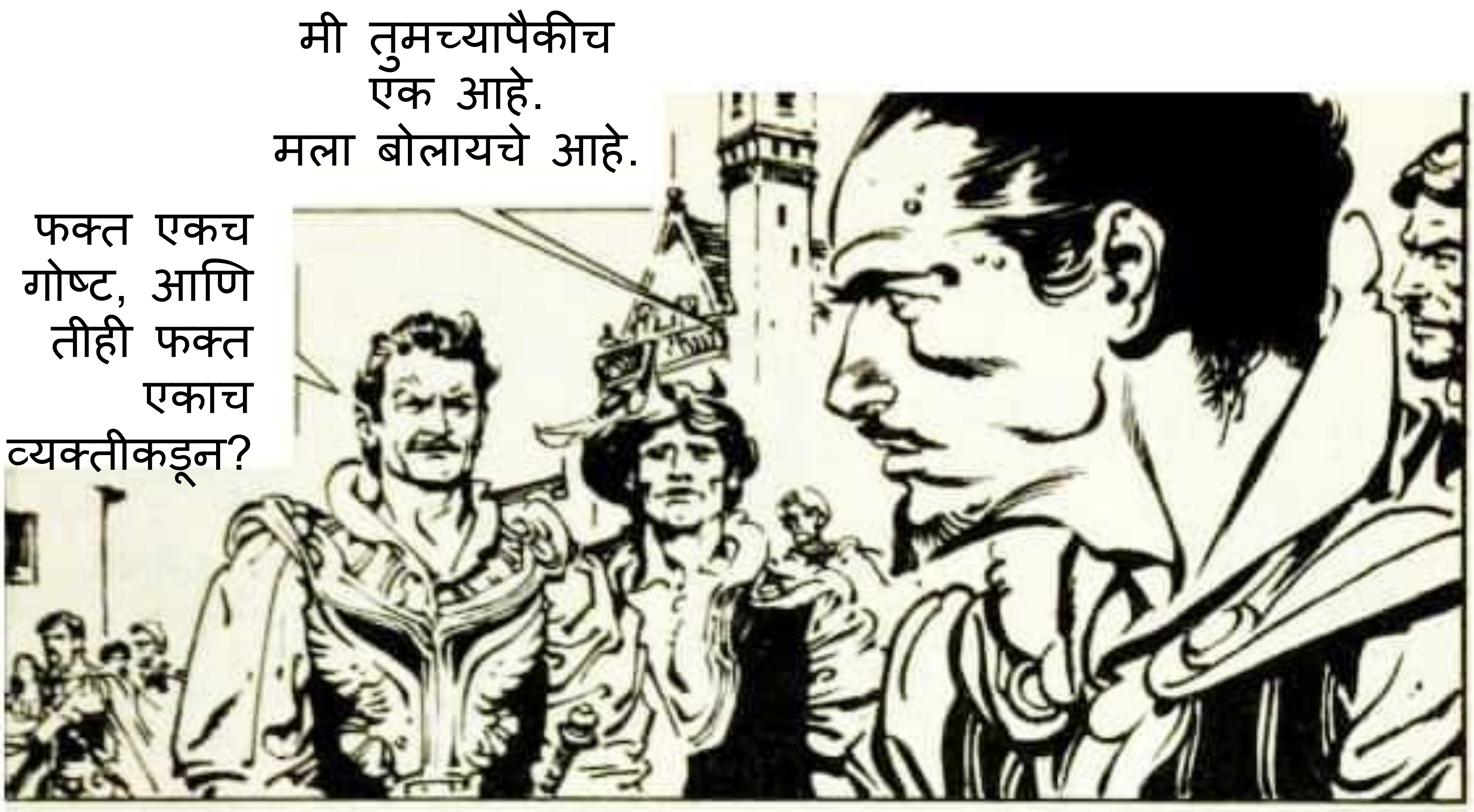

दरम्यान, रोमियो फ्रायर लॉरेन्सला भेटला. **बोललो.**
देव तुझे भले करो, रोमियो.
ज्युलिएटशी लग्न केल्यावरच माझ्या आयुष्यात आनंद येईल.

लवकरच ज्युलिएट आली.
ज्युलिएट, तू माझ्याइतकीच आनंदी आहेस का?
ओह, रोमियो! माझं तुझ्यावर किती प्रेम आहे हे मी तुला सांगू शकत नाही.

तर मग माझ्यासोबत या आणि मी तुम्हा दोघांचे लग्न लगेच लावून देईन.

दुपारी खूप गरम झाले आणि बेनवोलिओने मर्क्विस्टोला घरी परतण्याची विनंती केली.
मला वाटतं आपण आता परत जायला हवं, मर्किशो. उन्हाळा आहे आणि आजूबाजूला बरेच कॅप्युलेट आहेत. जर आपला त्यांच्यापैकी एकाशी सामना झाला, तर लढाई नक्कीच सुरू होईल.
हे बेनवोलिओ, तुम्ही स्वतः अगदी क्षुल्लक गोष्टींवरूनही भांडायला तयार असता.

ते असे बोलत असताना, टायबाल्ट काही कॅप्युलेट्सना घेऊन तिथे आला.
कॅप्युलेट्स येत आहेत.
मला काही फरक पडत नाही. त्यांना येऊ द्या!

मी तुमच्यापैकीच एक आहे. मला बोलायचे आहे.
फक्त एकच गोष्ट, आणि तीही फक्त एकाच व्यक्तीकडून?

हे सार्वजनिक ठिकाण आहे. आपण दुसरीकडे जाऊन बोलूया.
लोकांना ते दिसू दे. मी इथून जाणार नाही.

अचानक टायबाल्टला रोमियो येताना दिसला.
अरे, ज्याला मी शोधत होतो तो इथेच येत आहे.

रोमियोचे नुकतेच ज्युलिएटशी लग्न झाले होते. टायबाल्टच्या शब्दांचा त्याच्यावर काहीही परिणाम झाला नाही.

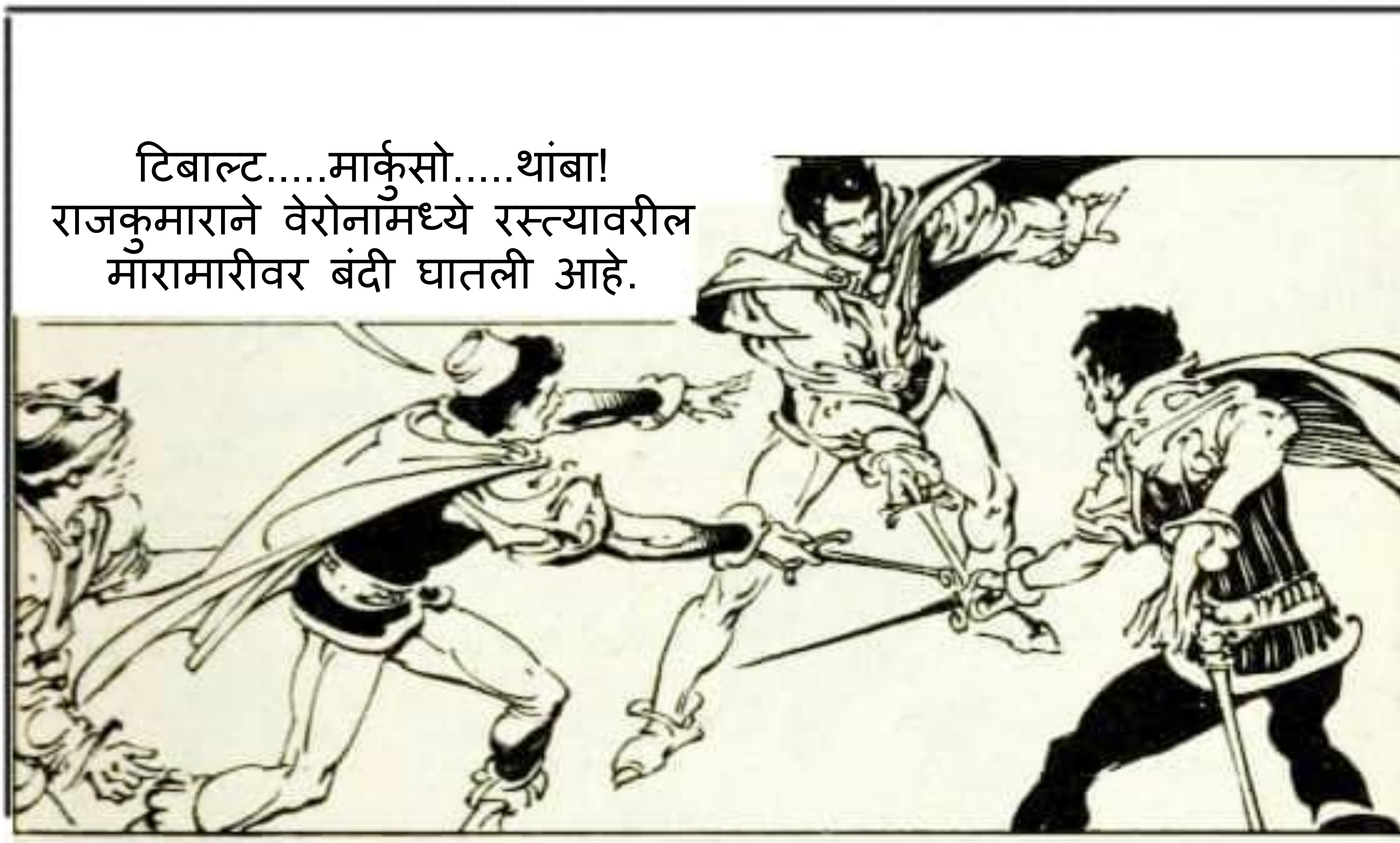

हे ऐकून मर्क्युटिओला वाटले की रोमियो प्रेमात इतका मग्न आहे की तो लढू शकणार नाही. त्याने टायबाल्टला द्वंद्वयुद्धाचे आव्हान दिले.

बेनवोलिओ, मला हे भांडण थांबवायला मदत कर!

टिबाल्ट.....मार्कुसो.....थांबा! राजकुमाराने वेरोनामध्ये रस्त्यावरील मारामारीवर बंदी घातली आहे.

टायबाल्टने मांजरासारख्या चपळाईने रोमियोच्या हाताखालून मर्क्युटिओवर प्रहार केला.
अरे, मला दुखापत झाली आहे!

त्यानंतर टायबाल्ट आपल्या कॅप्युलेट साथीदारांसह पळून गेला. मर्क्विसो आपली जखम धरून तिथेच उभा होता.
मोंटागू आणि कॅप्युलेट नष्ट होवोत! मी मरत आहे!
धीर धरा, मार्किशो, जखम खोल नसेल.

ते खोल किंवा मोठं नाही, पण मला मृत्यूपर्यंत पोहोचवण्यासाठी पुरेसं आहे.
रोमियो, तू मध्ये का पडलास? हे सगळं तुझ्यामुळेच घडत आहे.
मला वाटले की भांडण थांबवणे हे सर्वांच्या हिताचे आहे.

बेनवोलिओ, मला घरी घेऊन चल. मला या रस्त्यावर मरायचं नाही.
बिचारा मर्क़िसो! हा सगळा माझा दोष आहे. तो माझ्या सन्मानाचे रक्षण करण्याचा प्रयत्न करत होता. आणि मला टायबाल्टशी लढायचे नव्हते कारण तो ज्युलिएटचा चुलत भाऊ आहे.
तेवढ्यात बेनवोलिओ जवळच्याच एका घरातून धावत बाहेर आला.
रोमियो! वीर मार्क्विशो मेला !
मग मला टिबाल्टला युद्धात ठार मारावेच लागेल, नाहीतर मी स्वतः मरेन!

तेवढ्यात टिबाल्ट परत आला.
मार्कुसोचा आत्मा सोबतीची वाट पाहत आहे, टिबाल्ट! आपल्यापैकी एकाला त्याच्यासोबत जायलाच पाहिजे!

तर मग तूतिच्यासोबत जाशील, रोमियो.
बघूया!

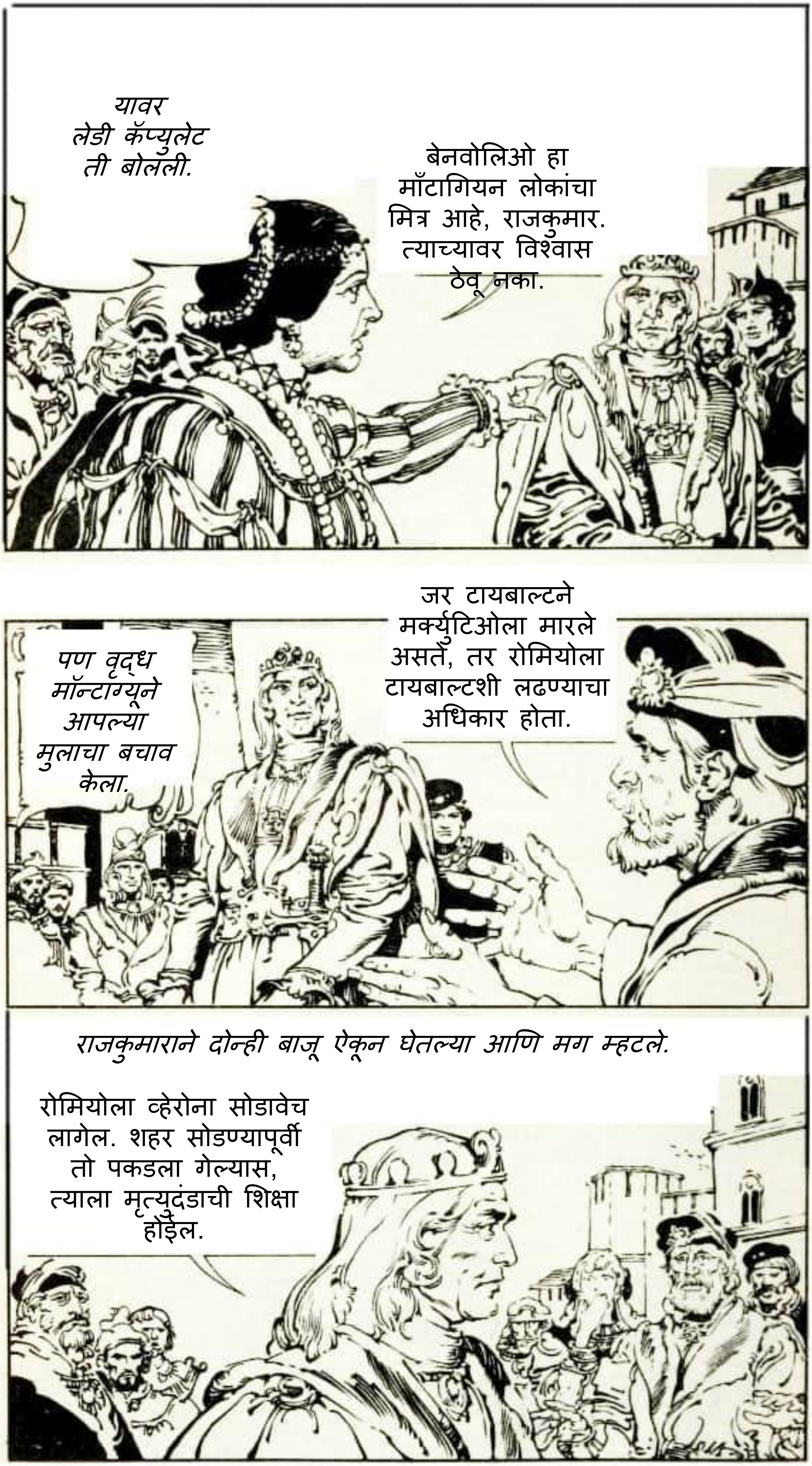

लढाई फार काळ चालली नाही. टिबाल्ट लवकरच मारला गेला.

हे पाहून बेनवोलिओने रोमियोला तेथून निघून जाण्यास सांगितले.
लोक येत आहेत. तुम्ही पकडले गेलात तर तुम्हाला मृत्युदंडाची शिक्षा होईल!
बेनवोलिओ फाईन तो म्हणत आहे, की मी किती मूर्ख झालो आहे.

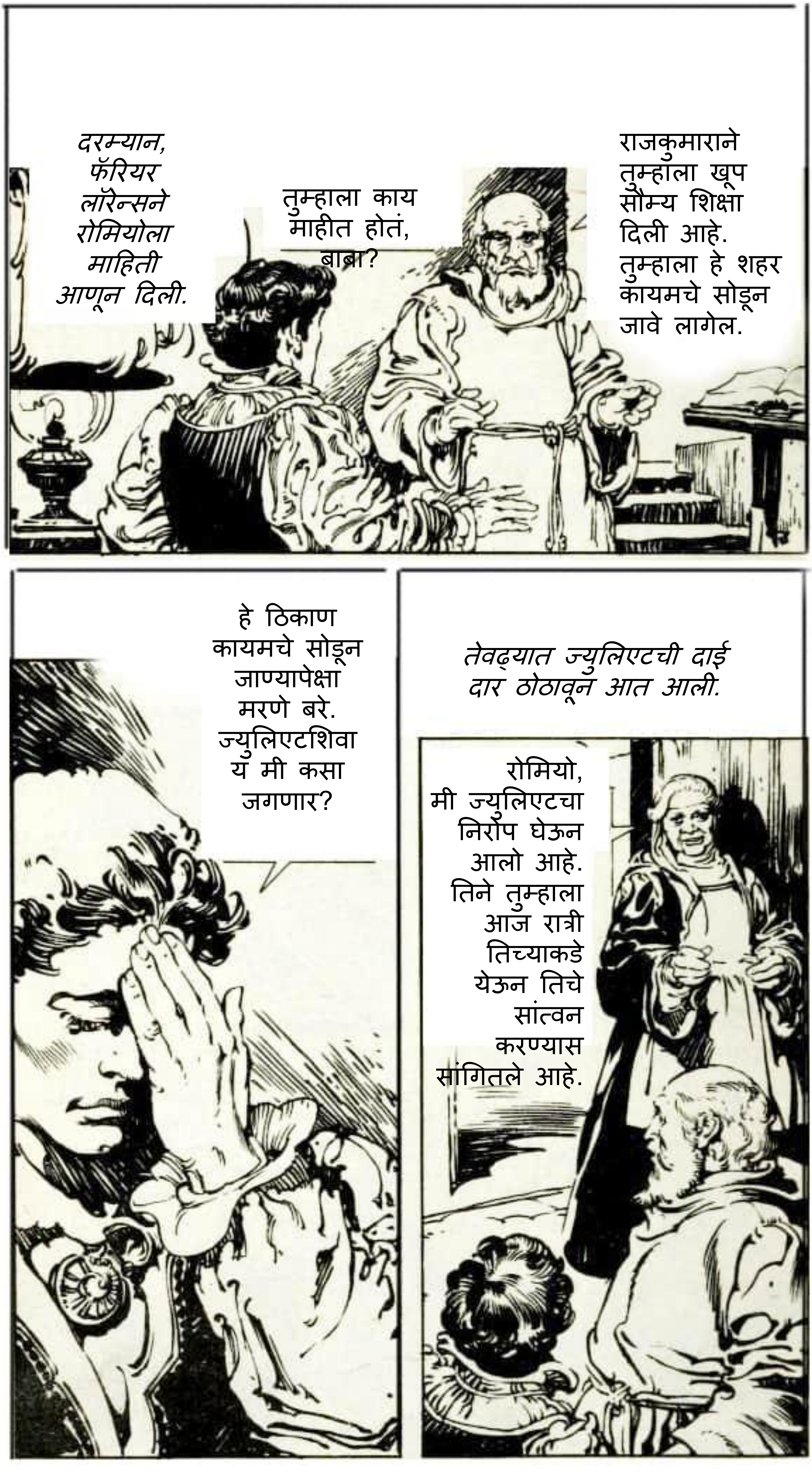

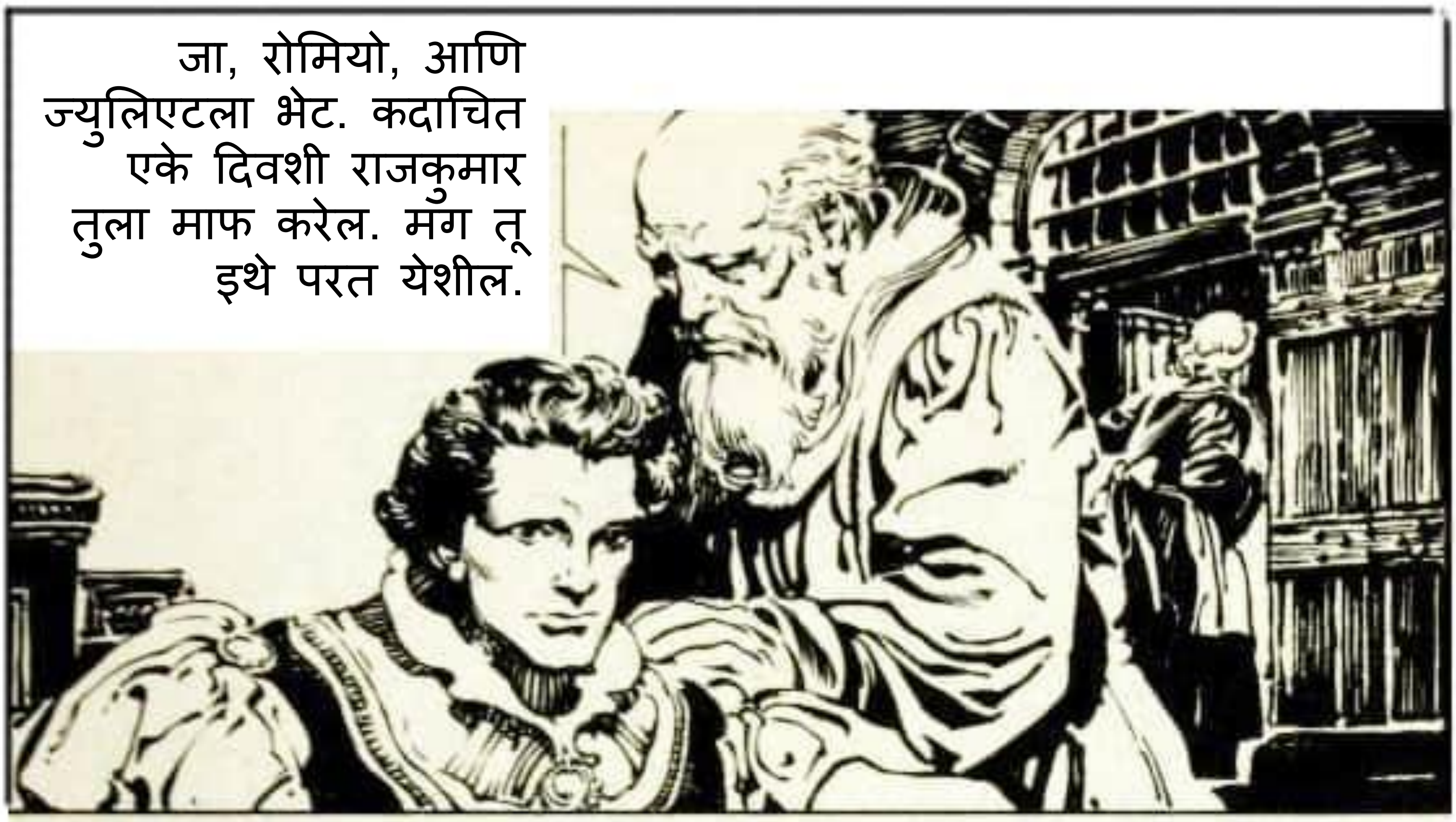
थोड्याच वेळात गर्दी जमली. काय घडले हे जाणून घेण्यासाठी राजकुमार स्वतः आले
भांडण कोणी सुरू केले?
टायबाल्टने मर्क्युटिओला ठार मारले, म्हणून रोमियो टायबाल्टशी लढला.

यावर
लेडी कॅप्युलेट
ती बोलली.
बेनवोलिओ हा
माँटागियन लोकांचा
मित्र आहे, राजकुमार.
त्याच्यावर विश्वास
ठेवू नका.
पण वृद्ध
मॉन्टाग्यूने
आपल्या
मुलाचा बचाव
केला.
जर टायबाल्टने
मर्क्युटिओला मारले
असते, तर रोमियोला
टायबाल्टशी लढण्याचा
अधिकार होता.
राजकुमाराने दोन्ही बाजू ऐकून घेतल्या आणि मग म्हटले.
रोमियोला व्हेरोना सोडावेच
लागेल. शहर सोडण्यापूर्वी
तो पकडला गेल्यास,
त्याला मृत्युदंडाची शिक्षा
होईल.

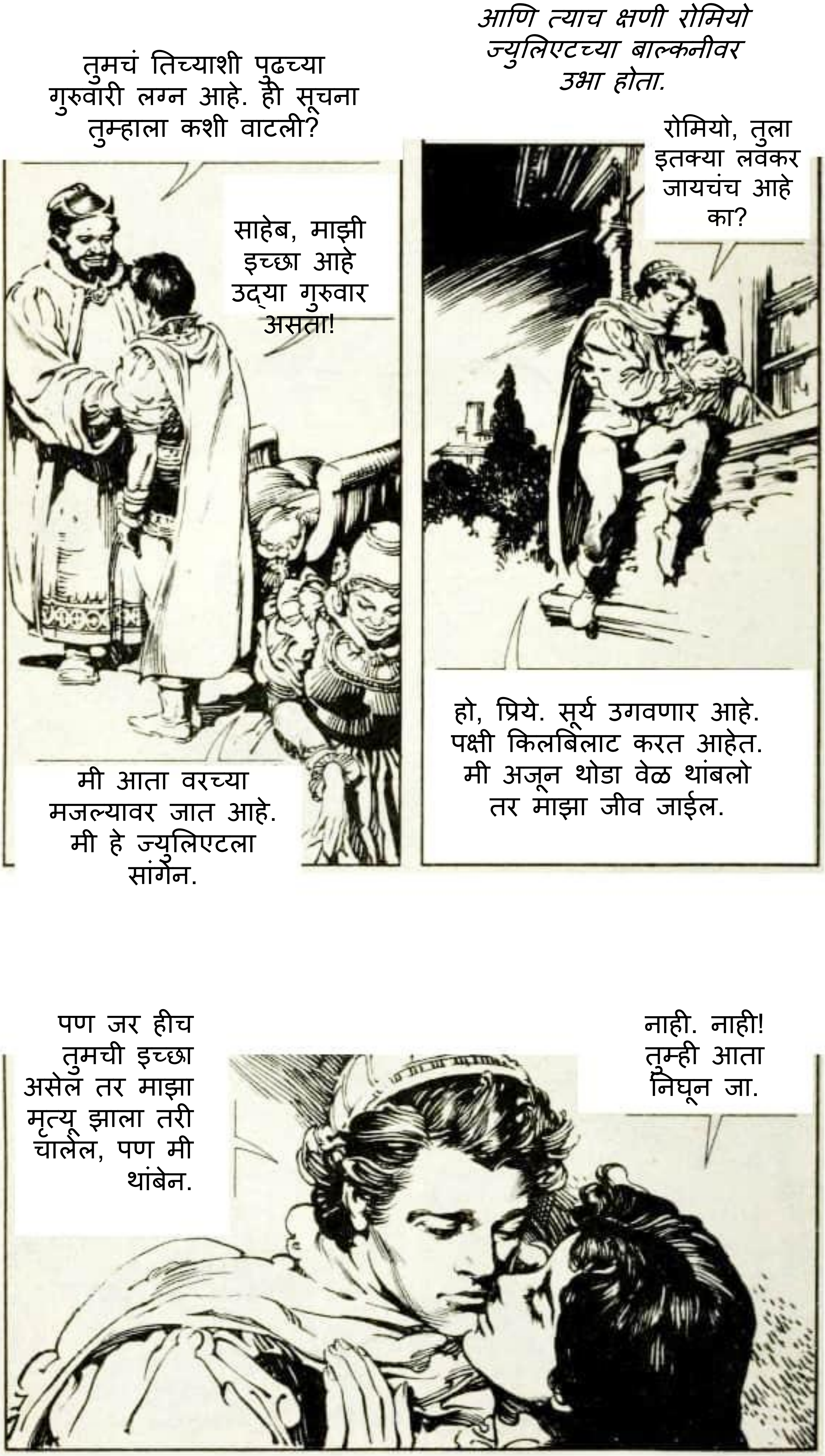
दरम्यान, या घटनांपासून अनभिज्ञ असलेली ज्युलिएट आपल्या बागेत शांतपणे बसली होती.
आज रात्री रोमियो बाल्कनीवर चढून माझ्याकडे येईल आणि आम्ही एकत्र असू.
अचानक, दोरीची शिडी घेऊन एक दाई आली. रोमियो ती शिडी चढणार होता. तिला काळजी वाटत होती.
आला, काय झालं?
टायबाल्ट मेला आहे. रोमियोने त्याला मारले. राजकुमाराने तुमच्या पतीला शहराबाहेर हाकलून दिले आहे. ते हटवण्यात आले आहे.
ज्युलिएट, हे ऐकून मी
जर मला रोमियो सापडला नाही तर मी मरेन!
नाही, ज्युलिएट, आत्महत्येचा विचार करू नकोस. रोमियो कुठे लपला आहे हे मला माहीत आहे. तो निघण्यापूर्वी आज रात्री त्याला तुला भेटायला सांगेन.

दरम्यान, फॅरियर लॉरेन्सने रोमियोला माहिती आणून दिली.
तुम्हाला काय माहीत होतं, बाबा?
राजकुमाराने तुम्हाला खूप सौम्य शिक्षा दिली आहे. तुम्हाला हे शहर कायमचे सोडून जावे लागेल.
हे ठिकाण कायमचे सोडून जाण्यापेक्षा मरणे बरे. ज्युलिएटशिवा य मी कसा जगणार?
तेवढ्यात ज्युलिएटची दाई दार ठोठावून आत आली.
रोमियो, मी ज्युलिएटचा निरोप घेऊन आलो आहे. तिने तुम्हाला आज रात्री तिच्याकडे येऊन तिचे सांत्वन करण्यास सांगितले आहे.

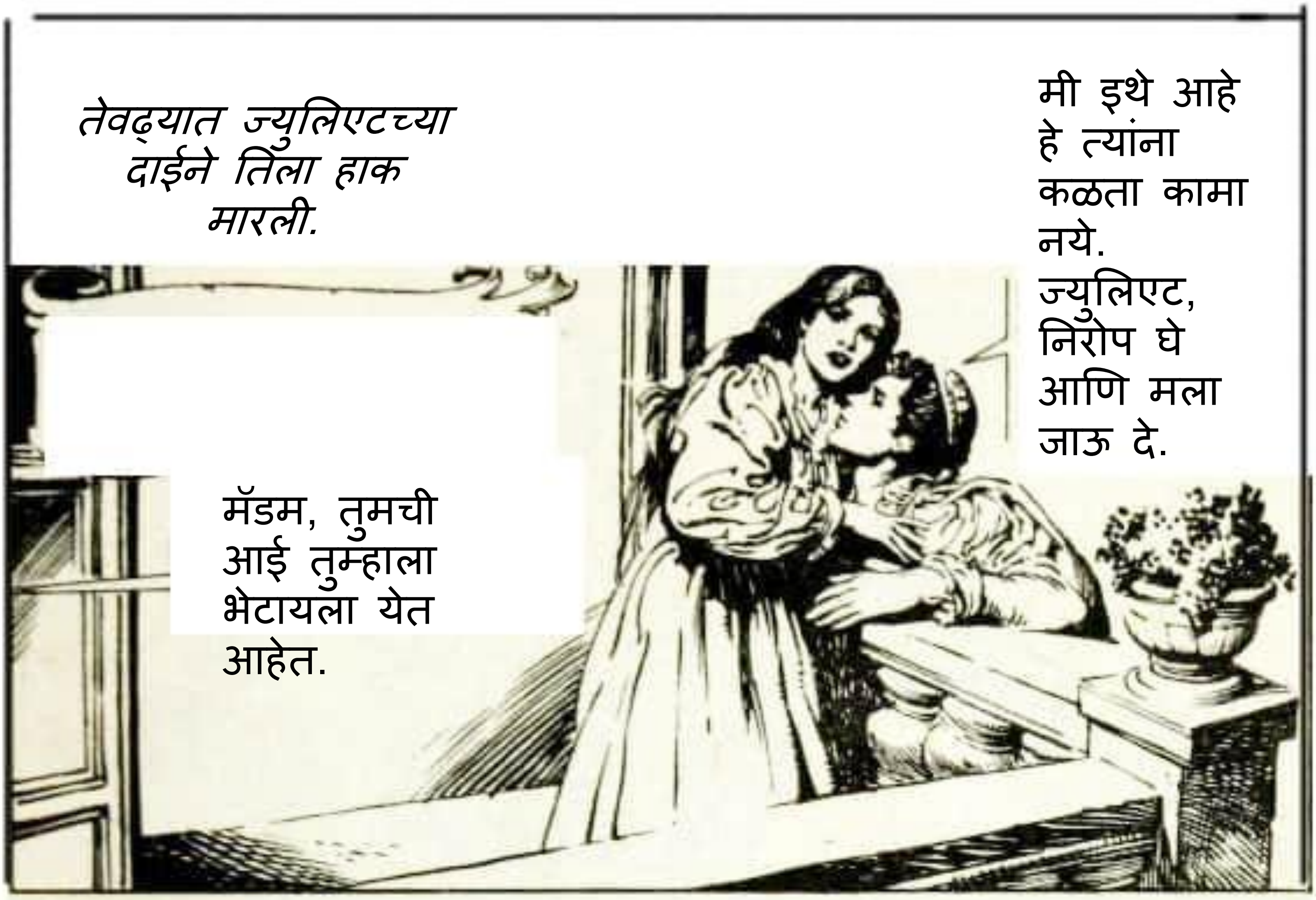

जा, रोमियो, आणि ज्युलिएटला भेट. कदाचित एके दिवशी राजकुमार तुला माफ करेल. मग तू इथे परत येशील.

फ्रायर लॉरेन्स रोमियोला पहाटेपूर्वी व्हेरोना सोडून मँटुआला जाण्यास सांगतात.
तुम्ही पहाटेच्या आधी शहर सोडले पाहिजे. काही काळ मंटुआमध्ये थांबा. मी तुमचा सेवक बाल्थासार याच्यामार्फत तुमच्याशी संपर्क साधेन. आता जा.
धन्यवाद बाबा, निरोप, शुभ रात्री.

ज्युलिएटच्या वडिलांना या घटनांची कल्पना नव्हती. त्याच्या मुलीचे लग्न रोमियोशी झाले होते. तो पॅरिस काउंटीसोबत योजना आखत होता.
मी तुझं लग्न ज्युलिएटशी लावून देईन. म्हणजे मग ती तिच्या मृत चुलत भावाला विसरून जाईल.

तुमचं तिच्याशी पुढच्या गुरुवारी लग्न आहे. ही सूचना तुम्हाला कशी वाटली?
साहेब, माझी इच्छा आहे उद्या गुरुवार असता!
मी आता वरच्या मजल्यावर जात आहे. मी हे ज्युलिएटला सांगेन.
आणि त्याच क्षणी रोमियो ज्युलिएटच्या बाल्कनीवर उभा होता.
रोमियो, तुला इतक्या लवकर जायचंच आहे का?
हो, प्रिये. सूर्य उगवणार आहे. पक्षी किलबिलाट करत आहेत. मी अजून थोडा वेळ थांबलो तर माझा जीव जाईल.
पण जर हीच तुमची इच्छा असेल तर माझा मृत्यू झाला तरी चालेल, पण मी थांबेन.
नाही. नाही! तुम्ही आता निघून जा.

तेवढ्यात ज्युलिएटच्या दाईने तिला हाक मारली.
मी इथे आहे हे त्यांना कळता कामा नये. ज्युलिएट, निरोप घे आणि मला जाऊ दे.
मॅडम, तुमची आई तुम्हाला भेटायला येत आहेत.

मी दररोज तुमच्या संदेशाची वाट पाहीन!

आणि मी ते पाठवण्याचे वचन देतो.
असे म्हणून रोमियो तेथून निघून गेला.

जेव्हा लेडी कॅप्युलेट खोलीत शिरल्या, तेव्हा त्यांच्या लक्षात आले की ज्युलिएट उदास आहे. त्यांना वाटले की ती टायबाल्टच्या मृत्यूमुळे रडत आहे.
ज्युलिएट, एक आनंदाची बातमी. तुझ्या सुखासाठी, आम्ही तुझे लग्न काउंटी पॅरिसशी लावून देण्याचे ठरवले आहे.
अरे नाही! आई, मी त्याच्याशी कधीच लग्न करणार नाही!

त्याच क्षणी लॉर्ड कॅप्युलेट आले. लेडी कॅप्युलेट त्याच्याकडे पाहिले.
ज्युलिएटला पॅरिसशी लग्न करायचे नाही.
काय? तू करशील, ज्युलिए, नाहीतर मी तुला या घरातून हाकलून देईन!

कॅप्युलेटला खात्री होती की ज्युलिएटसाठी काय सर्वोत्तम आहे हे त्यालाच माहीत आहे. जेव्हा ज्युलिएटने त्याचे म्हणणे ऐकण्यास नकार दिला, तेव्हा तो रागाने निघून गेला. त्यानंतर ज्युलिएटला तिचे घर सोडण्याची संधी मिळाली.
चल, मला फ्रायर लॉरेन्सकडे जाऊन त्यांना सांगावे लागेल की मी माझ्या आई-वडिलांना नाराज केले आहे.
ते चालेल, ज्युलिएट.

दरम्यान, काउंट पॅरिसने आपल्या लग्नाची व्यवस्था करण्यासाठी फ्रायर लॉरेन्सशी संपर्क साधला.
तीन दिवस खूपच कमी वेळ आहे!
कॅप्युलेटला लवकर लग्न करायचे आहे.
तेवढ्यात ज्युलिएट अचानक आत शिरली. तिला त्या साधूशी बोलायची खूप इच्छा होती.
अहा, ही माझी पत्नी आहे.
आता नाही, पॅरिस. बाबा, मी तुमच्याशी एकांतात बोलू शकेन का?
काउंट पॅरिस निघून गेल्यावर, ज्युलिएट धर्मगुरूकडे मदतीसाठी विनंती करते.
मला माहित आहे तुला काय झालंय, ज्युलिएट? आणि माझ्याकडे यावरही उपाय आहे.
या बाटलीतील द्रव प्या. त्यामुळे तुम्हाला गाढ झोप लागेल आणि सर्वांना वाटेल की तुम्ही मेला आहात!

तुला कबरीत दफन केले जाईल. मी एक पत्र लिहून रोमियोला कळवीन. तू जागा झाल्यावर तो तुझ्यासोबत असेल.
मग रोमियोसोबत मंटुआला जा आणि एकत्र राहा.
मी ते करीन, अलविदा बाबा.
ज्युलिएट ताबडतोब आपल्या घरी परतली.
बाबा, मी पॅरिसला फ्रायर लॉरेन्सच्या खोलीत भेटलो. मला वाटतं तो चांगला माणूस आहे.
मग तू त्याच्याशी गुरुवारी ऐवजी उद्या लग्न करशील!
आपल्या खोलीत परतल्यावर ज्युलिएटने फ्रायर लॉरेन्सने दिलेले औषध प्यायले.
रोमियो, मी हे तुला मिळवण्यासाठीच करत आहे!

काही क्षणांतच त्या पदार्थाचा परिणाम दिसून आला.
दुसऱ्या दिवशी सकाळी, दाई ज्युलिएटला लग्नासाठी तयार करायला तिच्या खोलीत आली.
ज्युलिएट? अरे नाही! ती मेली आहे!
तिचे रडणे ऐका, लॉर्ड आणि लेडी कॅप्युलेट खोलीत धावत आले.
ज्याप्रमाणे दंव एका सुंदर फुलाचा नाश करते, त्याचप्रमाणे मृत्यूने त्याचा नाश केला.
खाली, काउंट पॅरिस, फ्रायर लॉरेन्स यांच्यासोबत वाट पाहत होता.
वधू चर्चमध्ये जायला तयार आहे का?
ती चर्चमध्ये जाईल पण परत येणार नाही. ज्युलिएट मरण पावली आहे.

जेव्हा या घटना घडत होत्या, तेव्हा रोमियो मंटुआच्या रस्त्यांवरून फिरत होता. त्याला अचानक त्याचा नोकर, बाल्थासार भेटला. परिणामी घडले.
बाल्थासार, ज्युलिएट कशी आहे?
तुझी बायको मेली आहे, रोमियो. मी तिचा मृतदेह कॅप्युलेटच्या कबरीत पाहिला.

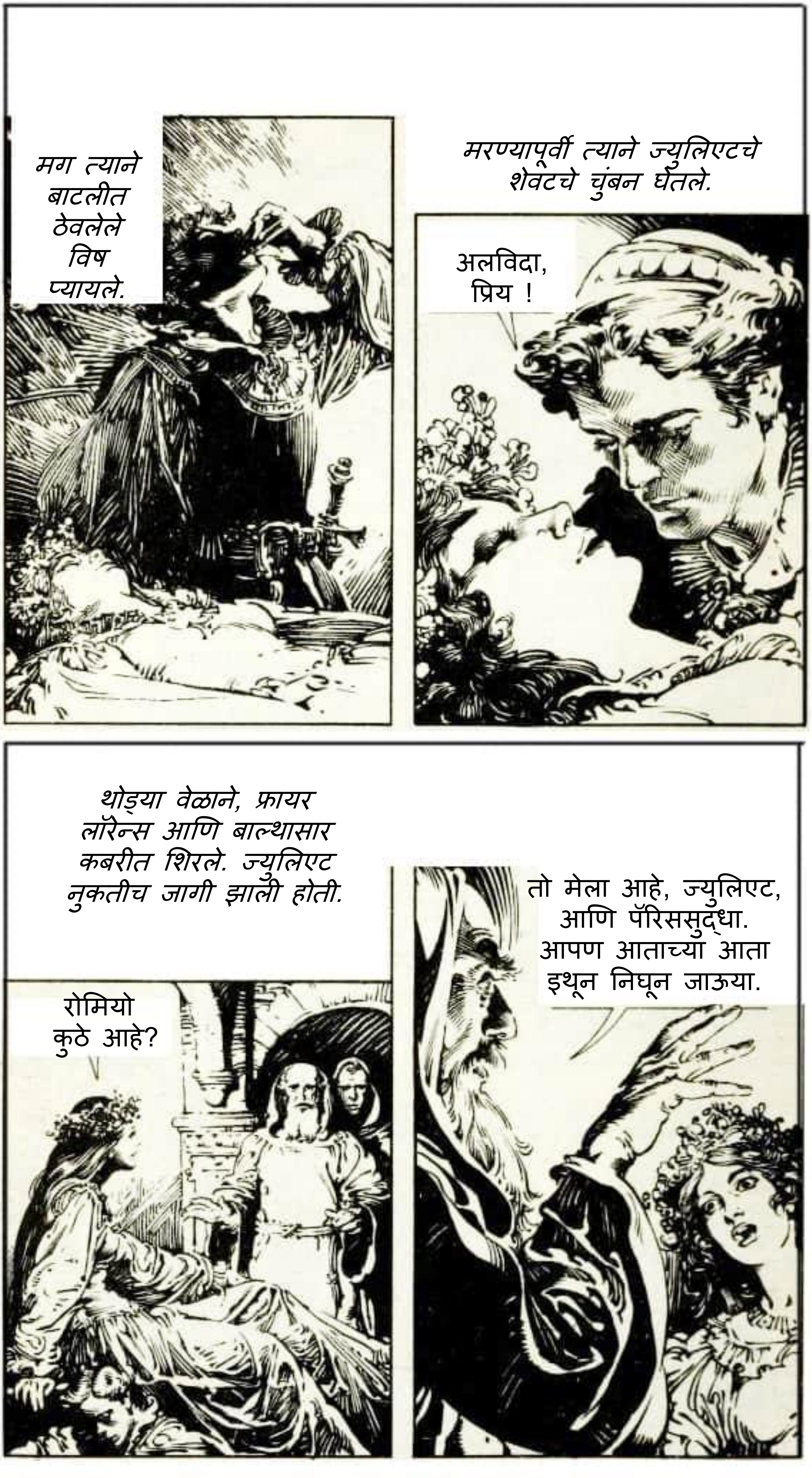

ही बातमी ऐकून रोमियोला धक्का बसला, पण त्याने लगेच एक योजना आखली.
बाल्थासार, काही घोडे मिळव. आपण आज रात्री व्हेरोनाला जाऊ. फ्रायर लॉरेन्सने काही निरोप पाठवला आहे का?
काहीच नाही असे नाही.
बाल्थासार निघून गेल्यावर, रोमियो विष विकत घेण्यासाठी जवळच्या दुकानात गेला. त्याने ज्युलिएटजवळ मरायचे ठरवले होते.

दरम्यान, व्हेरोनामध्ये फ्रायर लॉरेन्स खूप अस्वस्थ होता. आदल्या दिवशी त्याने रोमियोला एक पत्र लिहिले होते, जे त्याने फ्रायर जॉनला दिले. त्याला आशा होती की फ्रायर जॉन रोमियोला उत्तर आणून देईल.
एवढ्या विषाने वीस लोकांचा मृत्यू होईल.
धन्यवाद साहेब, हे घ्या तुमचे पैसे.
फ्रायर जॉन, तुम्ही रोमियोला भेटलात का?
माझ्याकडे एक वाईट बातमी आहे, फ्रायर लॉरेन्स. मी राहत असलेले घर बंद करण्यात आले आहे. कोणालातरी पसरू शकणारा संसर्गजन्य आजार झाल्याची त्यांना भीती होती. सर्व काही ठीक असल्याची खात्री होईपर्यंत कोणालाही आत किंवा बाहेर जाण्याची परवानगी नव्हती.
रोमियोला तुम्ही मला दिलेले पत्र मिळाले नाही.
काय? पटकन काही अवजारं आण. तीन तासांत ज्युलिएट ती झोपेतून जागी होईल. पण रोमियो तिच्या जवळ असणार नाही.

नेमक्या त्याच क्षणी, काउंट पॅरिस ज्युलिएटच्या कबरीजवळ होता. अचानक, त्याच्या नोकराने त्याला हाक मारली.
साहेब, मला घोडे येण्याचा आवाज ऐकू येत आहे.
मग मी स्वतःला लपवते. मला इथे कोणीही पाहू नये असं वाटतं.
रोमियो आणि बाल्थासार ज्युलिएटच्या कबरीजवळ आले. ते नुकतेच मँटुआहून आले होते.
बाल्थासार, हे पत्र घे आणि माझ्या वडिलांना दे. मला इथे एकटे राहायचे आहे.
तो निघून गेल्याबरोबर, रोमियो बाल्थासारच्या साधनांचा वापर करून कबर उघडतो. हे पाहून, पॅरिस आपल्या लपण्याच्या जागेतून बाहेर येतो आणि रोमियोला थांबण्याचा आदेश देतो.
रोमियो, तू ज्युलिएटच्या चुलत भावाला मारलेस. त्याच्या मृत्यूच्या दुःखाने ज्युलिएट मरण पावली. आता तिच्या कुटुंबाला कोणतीही इजा करू नकोस. तिच्या कबरीपासून दूर हो.

तरीही तू व्हेरोनाला परत आला आहेस. माझ्यासोबत राजकुमाराकडे चल. तुला फाशी दिली जाईल.
हो, मी मरेन, पण माझ्या स्वतःच्या इच्छेने. मला थांबवू नका, नाहीतर मला तुमच्याशी लढावे लागेल.
पण पॅरिसने त्याचे ऐकले नाही. त्यांच्यात लढाई झाली आणि पॅरिस मारला गेला.
अचानक रोमियोच्या लक्षात आले की, त्याने मारलेला माणूस हा त्याच्या जिवलग मित्रांपैकी एक असलेल्या मर्क्युटिओचा चुलत भाऊ होता.
आता मला कळले की हा तरुण कोण होता.
मी त्याला ज्युलिएटच्या शेजारी कबरीत ठेवीन. मग मीसुद्धा त्यांच्याकडे जाईन.
असे म्हणून रोमियोने त्याचे शरीर उचलले आणि तो कबरीत आला.

मग त्याने बाटलीत ठेवलेले विष प्यायले.
मरण्यापूर्वी त्याने ज्युलिएटचे शेवटचे चुंबन घेतले.
अलविदा, प्रिय !
थोड्या वेळाने, फ्रायर लॉरेन्स आणि बाल्थासार कबरीत शिरले. ज्युलिएट नुकतीच जागी झाली होती.
रोमियो कुठे आहे?
तो मेला आहे, ज्युलिएट, आणि पॅरिससुद्धा. आपण आताच्या आता इथून निघून जाऊया.

पण ज्युलिएट इतकी दुःखी आणि व्यथित होती की ती कुठेही जाऊ शकली नाही. पण सैनिक आपल्याला पाहतील या भीतीने, फ्रायर लॉरेन्स बाल्थासारसोबत घाईघाईने निघून गेले.

असे म्हणत त्याने रोमियोचा खंजीर घेतला आणि तो त्याच्या छातीत खुपसला.

पॅरिसच्या नोकराच्या हाकेवर अनेक सैनिक कबरीजवळ आले. त्या सैनिकांपैकी एकाने फ्रायर लॉरेन्स आणि बाल्थासार यांना पकडून परत आणले.

एक सैनिक कबरीच्या आत गेला आणि त्याने तीन मृतदेह पाहिले. त्याचवेळी, राजकुमार एस्कॅलस आणि कॅप्युलेट तिथे पोहोचले.
रोमियो आणि पॅरिस मेले आहेत. आणि ज्युलिएट, जिला आम्ही मेली असे समजलो होतो, त्याने आत्महत्या केली आहे.
फ्रायर लॉरेन्स आणि बाल्थासार यांना चौकशीसाठी बोलावण्यात आले. त्याच वेळी लॉर्ड मॉन्टागू तिथे आले.
येथे काय घडले ते मी तुम्हाला सांगतो, राजकुमार एस्कॅलस. मी रोमियो आणि ज्युलिएटचे लग्न गुप्तपणे लावून दिले.
मी ज्युलिएटला पुनर्विवाहापासून वाचवण्याचा प्रयत्न केला. माझ्या सांगण्यावरून, तिने मेलेल्याचे सोंग केले. रोमियो तिला आपल्यासोबत मँटुआला घेऊन जाणार होता. माझ्यामुळे त्यांचा मृत्यू झाला.
मी तुला माफ करतो, फॅरियर. तुला जे योग्य वाटले ते तू केलेस.

त्यानंतर बाल्थासारने रोमियोने दिलेले पत्र राजकुमार एस्कॅलसला दिले आणि फ्रायर लॉरेन्स खरे बोलत होता हे सिद्ध केले.
तुम्ही, मॉन्टेग्यू आणि कॅप्युलेट्स! बघा तुमच्या शत्रुत्वाने काय केले आहे? पहिले म्हणजे, मर्किटो आणि पॅरिस मेले आहेत.
कॅप्युलेट्सनी ज्युलिएटला गमावले आणि मॉन्टेग्यूंनी रोमियोला गमावले. तुमच्यामुळे आम्हा सर्वांना शिक्षा झाली आहे!
शेवटी, राजकुमाराचे म्हणणे ऐकल्यावर दोन्ही कुटुंबांना आपली किती मोठी चूक झाली आहे हे लक्षात आले.
मोंटागु, माझ्याशी हस्तांदोलन करा. आजपासून आपले वैर कायमचे संपले आहे!
मी वचन देतो. आता आम्ही कधीच भांडणार नाही!
हे अद्भुत आहे! पण आता आम्हाला जायलाच हवे. येथे घडलेल्या दुःखद घटनेचे दुःख आमच्यासोबत कायम राहील.

शेवट